Politika

4 Ekim 1977 Salı
250 Kuruş

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Melekler dişi mi yoksa erkek mi?

Türkiye'nin günümüzdeki durumu üzerine derin araştırmalar yapmaya gerek yoktur. Herşey alabildiğine açıktır: Varoluş nedeni sermaye sahiplerinin bozulan ekonomik ve siyasal rahatını iade etmek olan bir siyasal bileşim, bunu, halk kitlelerine acılar ve yoksluklar pahasına yüklemenin çalışmaları içindedir. Halk alabildiğine sömürülerek kapitalizme can katılması için, kitlelerin kanından mevcut düzenin harcına kan aktarılması için yoğun girişimler birbirini izlemektedir. Sanki ekonomiyi kurtarmanın tek yöntemi MC'nin oluşturduğu «tedbirler paketiymiş» gibi, kalkınma ancak kitlelerin iliklerine dek sömürülmesiyle gerçekleşirmiş gibi, kitlelere karşı insafsız bir saldırı başlatılmıştır. Bu adamlar, kendi siyasal keyiflerinin koalisyon - içi tartışmalarla bozulmaması için, kolera mikrobunun Hac yoluyla Türkiye'ye ithâline bile gözlerini kırpmaksızın evet diyebilen kimselerdir...

Durum gerçekten açıktır. Günümüzde henüz çok açık görülemeyen ise, bu keşmekeşin sadece MC'nin son bulmasıyla değil, tüm insan haklarının, işçi haklarının, özgürlüklerin, emeğin ve umudun askıya alındığı bir faşizm deneyiyle noktalanması olasılığıdır.

Türkiye solunun çoğu kuruluşu ve üyesi, 12 Mart öncesinde bazı konularda yanlış yapmıştır. Sanki karanlık bir dönem eşikte değilmiş gibi, sanki faşizm pencereden içeri başını uzatmamış gibi, sanki büyük acılar ve yoğun bir karanlık zillerle kampanaların eşliğinde, bangır bangır bağıraraktan yaklaşmıyormuş gibi, insanlar ve kuruluşlar birbiriyle uğraşmıştır; birbirinin yerini almak için savaşmıştır; birleşmek değil bölünmek için elinden ne geldiyse yapmıştır. Osmanlı ordularının surlarına dayandığı Bizans'ta yöneticilerin kiliselere kapanıp **«Melekler erkek midir yoksa dişi midir»** tartışması, 12 Mart öncesinin çoğu sol kesiminde tekrarlanmıştır. Sonuç, bu koşullardaki bir Türkiye'nin ve solun üzerine 12 Mart karanlığının daha kolay çökebilmesi, daha büyük acılar yaratabilmesidir.

Türkiye solunun günümüzde gene benzer Bizans tartışmalarına sürüklenmek tehlikesinde olduğunu söylemek, aşırı bir karamsarlık değildir. Türkiye'nin bütün ileri ve demokratik kesimleri, hem kuruluşları hem de üyeleriyle bir tarihsel sorumluluk karşısındadır. Gün, kısır çekişmelerin, ayrılık unsurlarını vurgulayıp öne çıkarmanın, gereksiz kırgınlıklar yaratıp itici olmanın günü değildir. Ayrılıkları bir köşeye koymanın, doğal çelişkileri gereksiz yere büyütmemenin toparlayıcı ve bütünleştirici olmanın bir zorunluk niteliği taşıdığı dar geçitlerden geçiyoruz. Türkiye solunun kendi içinde benzer yanlışlara düşmesi sadece terih önündeki soyut bir sorumluluğu getirmez. Şunu herkes iyi bilmelidir ki, solun içinde toparlayıcı değil itici davranışlar, doğrudan doğruya işçilerin daha kolay sömürülmesine, yoksul ailelerin sofrasındaki ekmeğe, sokaklarda öldürülen gençlerin sayısına etki yapmaktadır. Ve Türkiye'yi biraz daha sömürmeye uğraşanlar, ülkeyi karartmayı düşleyenler, işçi hakkını biraz daha kısmanın plânlarını yapanlarca, eller oğuşturularak ve sevinçle izlenmektedir bu durum.

Türkiye'nin solu, artık, deneyimsiz bir sol da değildir. Herşey bir yana, sadece 12 Mart oluşumu ciltler dolusu tarih ve deneyim dersi getirmiştir. Kaldı ki, solu oluşturan kişilerden büyük çoğunluğu, bütün Türkiye önünde ateşin ve acının sınavından geçmiştir.

Meleklerin cinsiyetini tartışmak, bu sola yakışacak iş değildir.

İsmail Cem

DİSK GENEL KURULU OLAĞANÜSTÜ TOPLANIYOR

Genel Kurul 21-22 Ekim'de İstanbul'da toplanacak ve "Cephe" konusunu tartışıp, DİSK yönetim organları için seçim yapacak

HABER MERKEZİ

DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler dün yapılan Başkanlar Konseyi toplantısından sonra DİSK Genel Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırmıştır. Türkler, DİSK olağanüstü Genel Kurulunun 21 ve 22 Ekim tarihlerinde toplanmasını öngörmüştür.

Genel Başkanın, olağanüstü genel kurul çağrısında gündeme, "Olağanüstü Genel Kurula gitme nedenlerinin ve cephe sorununun tartışılıp karara bağlanması" şeklinde bir madde konmuş, daha sonra da Genel Başkan Genel Sekreter, öteki yürütme kurulu üyeleriyle Genel Yönetim, Denetim ve Onur kurullarının seçimine ilişkin madde yeralmıştır.

DİSK Başkanlar Konseyi toplantısından sonra yapılan Genel Kurul çağrısında, toplantının İstanbul'da Spor ve Sergi Sarayında yapılacağı da belirtilmektedir.

Dün yapılan DİSK Başkanlar Konseyinin toplantı gündemi hakkında basına açıklama yapılamamıştır. Ancak toplantıda Ulusal Demokratik Cephe konusunda Genel Başkan Genel Sekreter ve Örgütlenme Dairesi Başkanı ile diğer dört yürütme kurulu üyesi arasında ortaya çıkan görüş ayrılığının ele alındığı sanılmaktadır. Bu arada görevlerine son verilen yedi DİSK uzmanının durumlarının da toplantıda görüşüldüğü ileri sürülmektedir.

Öte yandan 9 Ekim'de İstanbul'da Spor ve Sergi Sarayında toplanacak olan DİSK Genel Temsilciler Meclisi toplantısı ile ilgili hazırlıklar da tamamlanmak üzeredir.

Suudi Arabistan hac vizesi vermeye başladı

● Sağlık Bakanı "Karayolu ile hacca gidilmesine karşıyız" dedi

ANKARA (İSTA)- Suudi Arabistan Büyükelçiliği Türk vatandaşlarına Hac vizesi vermeye başlamıştır. Hac seferleri düzenleyen otobüs şirketlerinin Bakanlar Kurulu'nun bir kararı olmadığı için bilet satışı yapmadıkları sadece baş vuranlara yer ayırdıkları bildirilmektedir.

Ankara'daki Suudi Arabistan Büyükelçiliği basın ataşesinin açıklamasına göre hacca gideceklerin vizelerinin verilmesine başlanmıştır.

Öte yandan Sağlık Bakanı Gökçek İSTA'nın sorularını cevaplarken şunları söylemiştir:

-"Kolera için tüm büyük şehirlerde gerekli tedbirleri alıyoruz.

Bunun için ekipler kurduk ve her an takip ediyoruz."

TRT Genel Müdür Vekili görevinden alındı

TRT Genel Müdür Vekilliği görevini bir süredenberi yürütmekte olan Dr. Cengiz Taşer bu görevinden alınmıştır.

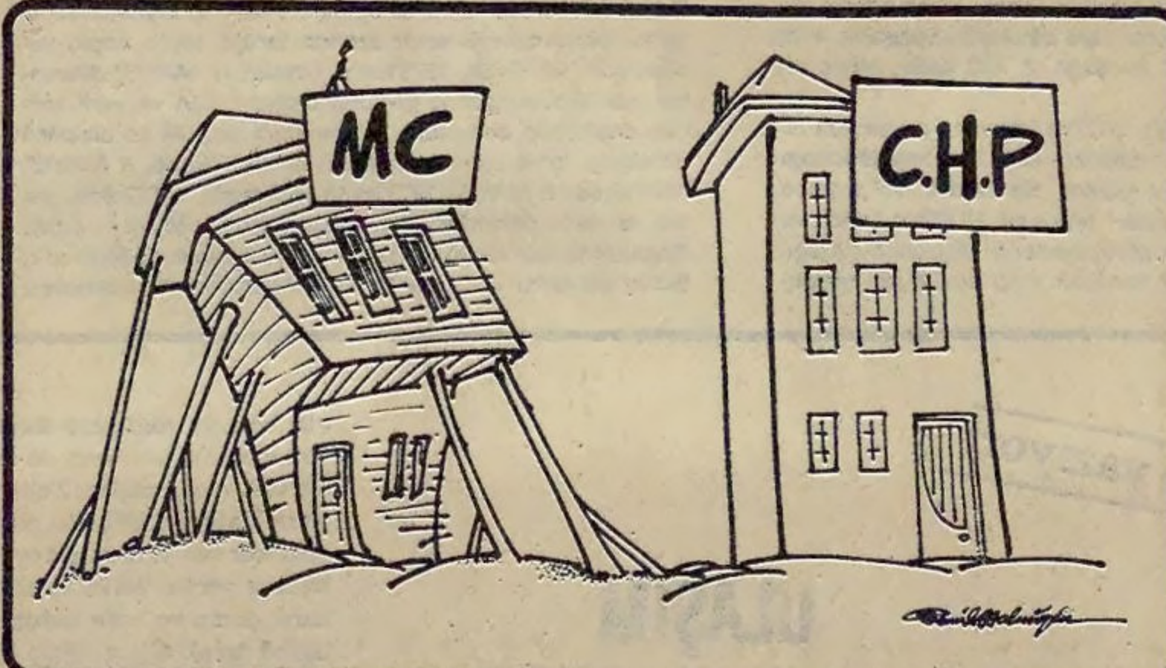
TRT Genel Müdür Vekilinin görevden alındığına dair Bakanlar Kurulu kararnamesi, dün kendisine bildirilmiştir.

Çağlayangil, BM Genel Kurulunda konuştu

Kıbrıs'taki Türk kuvvetlerinin, siyasi bir çözüm bulunur bulunmaz çekileceği açıklandı

HABER MERKEZİ

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, Birleşmiş Milletler 32. Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, Türk askerlerinin Kıbrıs'ta siyasi bir çözüm bulunur bulunmaz çekileceğini açıklamıştır. Kıbrıs, detant, silahsızlanma, Ortadoğu gibi konulara değinen Çağlayangil, BM'nin Kıbrıs konusunda aldığı kararı eleştirirken "Yargıç olmaya çalışmayalım. Tersine elimizdeki bütün imkanlarla müzakereleri ve bir anlaşmaya varılmasını teşvik edelim" demiştir.

CHP'nin Meclis Başkanı sorunu için yaptığı toplantı çağrısına MHP ve AP söz verdiği halde katılmadı

ANKARA-(İSTA)- CHP Grup Başkanvekillerinin Meclis Başkanı sorununu çözmek için toplantı istemine AP ve MHP yetkilileri önce olumlu cevap verdikleri halde katılmadılar. Bu arada AP, MSP, ve MHP'lilerin anlaşmaya varması sonucunda Danışma Kurulu'nu geçici Başkanvekili ünvanıyla AP'li İzzet Akçal toplantıya çağırdı.

İkinci MC ortağı partilerin grup yöneticilerinin CHP'nin çağrısına uymamaları üzerine bir açıklama yapan CHP Grup Başkanvekilleri Ali Nejat Ölçen ve Hayrettin Uysal, olayı "MC'nin çirkin davranışlarına bir yenisini ekleme" biçiminde değerlendirdiler..

● Haberi orta sayfada

CHP Grupları Ortak Yönetim Kurulu toplandı

Ecevit, toplantıya katılmadı

ANKARA-(İSTA)- CHP. Meclis ve Senato Grupları Ortak Yönetim Kurulu Toplantısı dün saat 10.00'da Meclis'te Senato Grubu Başkanvekillerinden Fikret Gündoğan'ın başkanlığında yapılan toplantıya Genel Başkan Ecevit katılmamıştır.

Ecevit'in parti içi komisyonların teşkili ile ilgili olarak Genel Merkezde yürüttüğü çalışmalarından dolayı— grup Yönetim Kurulu toplantısına katılamadığı bildirilmektedir.

Toplantıda kadük olan veya Meclis Başkanlığına yeniden verilmesi düşünülen kanun teklifleri, meclis ve senato araştırma önergeleri üzerinde durulmuştur.

Ecevit Kurultay'daki sözlerinin yanlış anlaşıldığını açıkladı

CHP'de üç büyük ilde merkez yoklaması yapma eğiliminin güçlü olduğu belirtildi

ANKARA- (ANKA)- CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün bir açıklama yaparak kurultaydaki sözlerinin yanlış anlaşıldığını, "Meşruluk kazanmak için CHP'nin sırtına yapışmak isteyenlerle ilgili sözlerim sınırlı bir çerçeve için söylenmiştir" dedi.

Öteyandan CHP Küçük Kurultayından sonra yapılan değerlendirmelere göre CHP'nin üç büyük ilde merkez yoklamasına gitme eğiliminin güç kazandığı belirtiliyor. Eyüboğlu'nun da ön yoklamadan yana olduğunu toplantıda açıkladığı bildirildi.

● Haberi orta sayfada

İndra Gandi tutuklandı

ESKİ HİNDİSTAN BAŞBAKANININ YOLSUZLUK İDDİALARINA KARIŞTIĞI BİLDİRİLİYOR

Dış Haberler Servisi-Hindistan'ın eski Başbakanı ve Kongre Partisi Başkanı Bayan İndira Gandi tutuklanmıştır. Yüksek düzeydeki polis görevlileri tarafından evinden alınan Bayan Gandi'nin nereye götürüldüğü bilinmemektedir.

Eski Başbakanın tutuklanması sırasında evinin önünde biriken geniş bir halk topluluğunun Bayan Gandi'ye sevgi gösterilerinde bulunduğu ve "Gandi çok yaşa" şeklinde bağırdığı da gelen haberler arasındadır.

Olaydan sonra bir açıklama yapan Kongre Partisi yetkilileri, Bayan Gandi'nin büyükbir olasılıkla serbest bırakılacağını ileri sürmektedirler. Bu arada Bayan Gandi'nin : "Herkes biliyor ki, ülkemi büyük bir inançla yönettim. Kısa bir süre sonra yeniden beraber olacağız" dediği ve ellerini kelepçeye uzattığı da gelen haberler arasındadır.

Hindistan'ın büyük lideri Nehru'nun kızı olan İndira Gandi, iktidarı sırasında özellikle oğlu Sanjay Gandi'nin yolsuzluklarına göz yummak iddiasıyla tutuklanmıştır.

Sönük bir yeşil ışık

Sadun AREN

"Kapitalist uygulamanın nisbeten yoğun olduğu son 20 yıl içinde, memleketimiz, en az üç ekonomik bunalım ve buna bağlı olarak, iki defa da askeri yönetim yaşamıştır."

İnsan toplumları devamlı bir değişme ve gelişme içindedir. Son yıllarda, bilim ve teknolojinin eriştiği çok yüksek düzey nedeniyle, bu değişme ve gelişme büyük bir hız kazanmıştır. Öyle ki, nisbeten yakın bir geçmişte doğal ve geçerli sayılan toplumsal olaylar ve kurumlar bu niteliklerini zamanımızda kaybetmiş bulunmaktadırlar. Bir toplumsal sistem olarak kapitalizm de kendisini bu akibetten kurtarabilmiş değildir.

Son 3-4 yüz yıldır Batı Avrupa'da gelişip yerlemiş olan kapitalizm bugün geçerliliğini ve geniş kitleler karşısında bütün itibarını yitirmiş bulunmaktadır. Fransa' da gelecek yıl yapılacak olan genelseçimlerde komünist, sosyalist ve radikallerden oluşan sol koalisyonun iktidara geçmesinin büyük bir olasılık olması bunun en açık kanıtıdır.

Diğer taraftan kapitalizm, yeni gelişmekte olan memleketler için de izlenmesi zorunlu bir yol, bir model olmaktan çıkmıştır. Çünkü sosyalist memleketlerin nisbeten çok kısa bir dönemde başardıkları yüksek gelişme düzeyi, bu sistemin gelişmekte olan memleketler için çok daha doğal ve geçerli bir yol olduğunu açık bir biçimde ortaya koymuş bulunmaktadır.

Bu gerçeklere rağmen, Türkiye gibi hâlâ kapitalist yoldan gelişme çabasında ısrar eden memleketler için bunalımdan bunalıma sürüklenmek kaçınılmaz olmaktadır. Nitekim kapitalist uygulamanın nisbeten yoğun olduğu son 20 yıl içinde memleketimiz, en az 3 ekonomik bunalım ve buna bağlı olarak iki defa da askeri yönetim dönemi yaşamıştır. Bunun nedeni, yukarda değinmiş olduğumuz gibi, kapitalizmin değişen yurt ve dünya koşulları karşısında artık ne Türkiye, ne de başka herhangi bir memleket için doğal ve geçerli bir sistem olmamasıdır. Gerçekten, bu sistem içinde gerçekleştirilen herhangi bir büyüme derhal kendisini boğan ekonomik ve sosyal bunalımlar yaratmaktadır.

Zaten 2. MC'nin bakanları ve bu düzenin adamları da bu gerçeği kabul etmektedirler. Gerçekten onlara göre de bugünkü enerji kısıtlamasının, trafik sorununun, tüp gaz yokluğunu, zamların velhasıl tüm bunalımların nedeni ekonominin büyümesi, vatandaşların bunları daha çok kullanması ve tüketmesidir. Ancak onlar bu durumu bir iftihar vesilesi olarak yorumlamakta, aynı hatta daha fazla bir büyümenin hiçbir bunalım yaratmadan gerçekleştirilebileceğini hiç sözkonusu etmemektedirler.

Açıktır ki, eğer bunalımın nedeni ekonomik büyüme ise, ondan kurtulmanın yolu da büyümeyi durdurmaktır. Aynı nedenle, bundan sonra yeniden bunalıma düşmemenin yolu da büyümemek, ya da pek yavaş büyümektir. Kapitalist yoldan kalkınmanın çıkmazı ve geçersizliğinin nedeni budur.

Bugün memleketin içinde bulunduğu ekonomik bunalımdan kurtulmak için 2. MC'nin "İstikrar Programı" ya da "Tedbirler Paketi" adı altında yapmakta olduğu sey ekonomik büyümeyi durdurmak ya da yavaşlatmak, diğer bir deyişle ekonomik faaliyet hacmini daraltmaktır. Fiyat zamlarından kredi kısıtlamalarına ve devalüasyona kadar alınmış olan bütün tedbirlerin nihai amacı ekonomik faaliyet hacmini kısmaktır. Çünkü ancak bu takdirde emekçi halkın gelirleri de azalmış olacağından, arz talebe denk gelecek ve istikrar sağlanmış olacaktır.

Ancak ne var ki, istikrar programının başarılı olabilmesi için, kapitalizmin yapısından ve doğasından ötürü toplam faaliyet hacminin gereğinden çok daha fazla kısılması icab eder. Bu tıpkı, bir yürüyüş kolunun dağılmaması için herkesin en yavaş yürüyene adım uydurmasına benzer. Bu yavaş yürüyen insan ekonomide bir dar boğazı temsil etmektedir. Bütün ekonomi o dar boğazın müsaade ettiği hacimde faaliyet gösterebilir. Planlı ekonomilerde çeşitli faaliyet dalları arasında uyum kurularak daha başlangıçtan itibaren darboğazların teşekkülüne olarak verilmez.

Bugün memleketimizde gelişmeyi frenleyen birçok darboğaz vardır. Bunların ön plana çıkmış olanları döviz ve enerji darboğazlarıdır. Konumuz bakımından döviz darboğazı daha önemlidir.

Bilindiği gibi Türkiye'nin ödemeler dengesi, bugünkü faaliyet hacminde, 2 milyon dolar kadar açık vermektedir. Kısa dönemde bu açığı ihracatı ve işçi dövizlerini artırarak karşılama olasılığı yoktur. Bu nedenle açığın daha ziyade ithalatın kısılması yoluyla kapatılması gereklidir. Oysa ithalatımızın böyle 2 milyar dolar gibi büyük bir miktarda kısıtlanması memlekette çok büyük işsizlik ve sıkıntılara(yokluklara) neden olur. Ekonomimizin şimdiki gibi 5-5,5 milyar dolarlık değil de 3-3,5 milyar dolarlık ithalatla işleyebilmesi için, toplam faaliyet hacmini çok büyük ölçüde daraltmak gerekir.

İşte dışarıdan kredi bulmanın önemi buradadır. Ödemeler dengesindeki açığın ne kadar büyük bir kısmı dış kredilerle karşılanırsa, ekonomik faaliyet hacmini daraltma gereği de o ölçüde azalır. Milletlerarası Para Fonunun (IMF) ille de yüksek oranlı bir devalüasyon yapılmasında ısrar etmesinin nedeni, açığın daha büyük bir bölümünün ithalatın kısıtlanması(ve belki biraz da ihracatın artması) yoluyla Türkiye tarafından kapatılmasını istemeleridir. Böylece, dışarıdan verilmesi gerekli olan kredi miktarı da azalmış olacaktır.

Dış kredi konusunda IMF kritik bir yer işgal etmektedir. Onun yakacağı yeşil ışık diğer mali kuruluşlar için bir işaret olacak ve onlar da kasalarını açacaklardır. Maliye Bakanı Bilgehan yeşil ışığı yaktırmak için bir süredir Amerika'da temaslar yapmaktadırlar. Ancak bu satırlar yazıldığı sırada henüz ışıktan bir haber çıkmamıştır. Kaldı ki ışığın sadece yanması değil fakat ne kadar parlak olduğu da, yani öngörülen kredilerin miktarı da önemlidir.

Bu kredi sorununun Kıbrıs'la ilgili politik bir yanı olduğunda da hiç kuşku yoktur. Ancak ne olursa olsun, dünya emperyalist yönetiminin kendi nüfuz alanında bulunan Türkiye gibi bir memleketi tamamiyle yüzüstü bırakması da pek düşünülemez.

Bu durumda, IMF'den yakınlarda, parlaklığı 2. MC'nin ekonomi politikasını kurtarmaya yetmeyecek kadar az, olan sönük bir yeşil ışık yakması beklenebilir.

YORUM

Engin IDIL

YOL AYRIMLARI AYDINLIK OLUR

Sınıf çelişkilerinin derinleştiği, sınıf mücadelesinin keskinleştiği dönemleri; siyasal kanatlar, örgütler, hatta kişiler açısından, yol ayrımı ve karar dönemleri olur.

Eski ortaklarla yollar böyle dönemlerde ayrılır veya yeni ortaklıklar böyle dönemlerde kurulur. Eski çizgiler böyle dönemlerde reddedilir, yeni çizgiler, yeni üsluplar böyle dönemlerde benimsenir. Büyük çatışmalar, ayrışmalar, böyle dönemlerde ortaya çıkar ve yine büyük kararlar, tarihe damgasını vuracak kararlar böyle dönemlerde alınır.

Türkiye, bugün, toplum olarak ve o toplumdaki örgütler, kanatlar, kişiler olarak, yol ayrımında. Son günlerde, biri siyasal, diğeri sendikal iki önemli ve büyük kuruluşumuzda meydana gelen gelişmeler, bu gerçeği ortaya sermeye yeterli.

Geçtiğimiz günlerde CHP'nin Küçük Kurultayı yapıldı. DİSK'de de, Gönen Toplantısından sonra, örgüt içindeki farklı eğilimlerin çatışması, belki de umulandan ve beklenenden daha hızlı bir şekilde ortaya çıktı. Türkiye yol ayrımına girerken gerçek kitle örgütlerinde durukluk ve sessizlik beklenemezdi kuşkusuz. Böyle bir dönemde, içinde çeşitli eğilimleri barındıran örgütlerde, sessizliğin ve durukluğun hastalık alameti sayılması gerekirdi.

CHP Küçük Kurultay'ında olağanüstü bir gelişme gözlenmedi. Ancak, Genel Başkan Ecevit'in, Genel Merkez politikasını onaylama ve savunma doğrultusunda, tavrını daha bir netleştirdiği görüldü. Bu arada, "muhalefet denilen kanatta da, eleştiriler, özellikle pasif politika izlenmesi ve CHP dışı kitle örgütleriyle yeterli ilişkiler kurulamaması noktalarında düğümlendi.

DİSK'teki gelişmeler ise, Genel Başkan Türkler'in yaptığı ve ardından, DİSK'in en büyük ve etkili sendikası Maden-İş tabanı başta olmak üzere, çok geniş bir taban tarafından hemen benimseniveren Ulusal Demokratik Cephe çağrısından sonra yoğunlaştı. Sonunda da, geçtiğimiz günlerde, DİSK Yürütme Kurulunun bir bölümünün DİSK uzmanları arasında giriştikleri bir temizleme operasyonu ile doruk noktasına ulaştı. Özünde, genel olarak Türkiye' de, özel olarak CHP ve DİSK'te olup bitenler, birbirinden bağımsız olmadığı gibi, yol ayrımı açısından bakıldığında çok da farklı değil. Hatta birbirleri ile kesine yakın bir bağlantı içinde oldukları rahatça söylenebilir.

CHP'de çarpışan güçler hangileri? İşin en temeline, yani sınıf özüne inildiğinde, çatışmanın sınıfsal olduğu hemen görülür. "Şu kişi iyi, bu kişi kötü" değildir sorun. Sorun, 1977 Türkiye' sinde 1970'lerde kendini aşmayı başarmış ve sosyal demokrasiye doğru yol almaya başlamış olan bir siyasal örgütün, 1977 yılında da, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin talepleri doğrultusunda, kendisini ne ölçüde aşabileceği veya ne ölçüde geriye düşeceği sorusudur. Başka bir deyişle, "CHP, yol ayrımında, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yolunu mu tutacak; yoksa, sermayenin onu sürüklemek istediği yolu mu tutacak "sorusudur. Çağımızda, tutarlı orta yolların, veya yol ayrımında oturup beklemenin mümkün olamadığı bilinen bir gerçektir.

DİSK'deki gelişmeler de, örgüt olarak değil(Çünkü tabanı en güçlü sendikaları ve önde gelen yöneticileri ile DİSK bu tercihi yapmıştır) DİSK'li kişi ve yöneticiler olarak, kişilerin yol ayrımlarına geldiklerinin göstergesidir. Sınıf mücadelesinin keskinleşmesi, artık görülüyor ki, Türkiye'de bazı konuları "İdare edilemez" hale getirmiştir. Ve ba bazı kişilerin, ilerici demokrat kitle örgütlerinde çalışmanın, orada sapık akımlar hariç demokrasi mücadelesine zarar vermeyen, demokrat güçlerin birliğini bozmayan her eğilimin yeri olduğunu içine sindirmeleri anlamına geleceğini mutlaka öğrenmeleri gerektiğini ortaya çıkarmıştır. DİSK yöneticileri arasından öteden beri daha çok CHP'ye ve CHP'nin sağına yakın oldukları bilinen bir kanadın, UDC çalışmaları gündeme girer girmez; Maden-İş Kongresinde, DİSK tabanı kararlı sesini böylesine açık bir şekilde duyurur duyurmaz; kısaca, işçi sınıfı lafta değil gerçekte bastırmaya başlar başlamaz, kendi açılarından daha "Kararlı" davranacakları beklenmeyen bir olay değildi. Onlar da yol ayrımındaydılar ve yollarını seçtiler. Olaylar ve gelişmeler gelişmelerin ardındaki sınıf çıkarları, çeşitli çevreleri, onların yollarını seçmelerine yardımcı oldular.

Önümüzdeki günlerde, kendilerini yol ayrımında bulacak örgüt ve kişilerin sayısı artacaktır kuşkusuz. Çünkü mücadele giderek yoğunlaşıyor; çünkü çıkarlar ve sınıf çizgileri giderek netleşiyor. Ortada kalmak mümkün değil.

Önemli olan, yol ayrımına gelindiğinde, toplum olarak örgüt olarak, kişi olarak, ilerde, tarih önünde, işçi sınıfı önünde, emekçi kitleler önünde utanılmayacak bir yol seçebilmek. Önemli olan, güç de olsa, büyük fedakarlıklar da gerekirse, öyle kısa zamanda işi, sabırsızların, soluksuzların harcı olmasa da işçi sınıfından uzaklaşan değil, işçi sınıfına yaklaşan yola girebilmek.

Yol ayrımları çoğu zaman aydınlık yerlerdir. Akla kara da daha iyi belli olur yol ayrımlarında...

ilericilik adına gericilik

Fikret KILINÇ

"Ulusal Demokratik Cephe'ye, sağ cephenin saldırısı doğaldır, nedenleri de bellidir. Ama, soldan gelen dolaylı ve dolaysız saldırı hangi amacı güdüyor, düşündürücü olan bu."

İşçi sınıfı savunuculuğunu kimselere bırakmayan bazı sosyalist grupçuklar, şimdi de işçi sınıfına, işçi sınıfının demokratik - kitle - sınıf sendikası DİSK'e, DİSK'in yayın organı Politika Gazetesine dolaylı ve dolaysız yollardan saldırmaya başladılar.

Politika Gazetesi afişlerini, sokaklarda Hitler artığı faşistler yırtıyor. Bayilerden Politika alan ilericilere; gözü dönmüş ağzı salyalı «bozit» ler bıçak çekiyor, kurşun atıyor. Sınıf sendikası DİSK'e, MHP yöneticileri, AP ve MSP «başları» küfrediyor. Ulusal Demokratik Cephe (UDC) ye ateş püsküren gene bunlar oluyor.

Her geçen gün gelişmekte, serpilmekte olan işçi sınıfına, her geçen gün çığ gibi büyümekte ve somut içerikler kazanmakta olan UDC'ye, gerici - faşist cepheden gelen saldırılar doğaldır. Çünkü, işçi sınıfının oluşturmağa çalıştığı ve emekçi halkımızın ilerici - devrimci çoğunluğunu kapsamına alan UDC, işbirlikçi talancı güçlere, onların gerici - faşist erk'lerine, kan dökücü maşalarına karşı kuruluyor. UDC, belli ki, işbirlikçi burjuvazinin, doğu halkı üzerinde egemenlik sürdüren feodal beylerin, toprak ve çiftlik ağalarının canını yakıyor. Canı yanan bir mahlûk bile, canını yakanlara tepki gösterir.

Ulusal Demokratik Cephe'ye, sağ cephenin saldırısı doğaldır. Nedenleri de belli. Ama, sol'dan, sosyalist sıfat taşıyanlardan gelen dolaylı ve dolaysız saldırı hangi amacı güdüyor, düşündürücü olan bu. Bu grupçuklar, hem işçi sınıfının öncülüğünde oluşturmağa çalışılan UDC'ye karşı çıkarlar. UDC, tekelci burjuvazinin «bam» teline basıyorsa, sosyalist grupçukların karnı niye ağrıyor? Sosyalist sıfat taşıyanların savaşı, UDC ile değil, 2. MC iledir, böyle olmalıdır.

«Biz işçi sınıfına değil, UDC'ye karşıyız» gibisinden dışı hoş, içi boş balonları bebeklere satsalar, teşkilâtlarının ekonomik gücünü artırmış olurlar. Ne demek işçi sınıfına değil de UDC'ye karşı olmak? İşçi sınıfı UDC'nin içinde ve öncülüğünü de yaptığına göre, bunların elüstünde tuttuğu işçi sınıfı nerede acaba? Sun'i bir «işçi sınıfı» mı yaratıyorlar yoksa? Memlekette kaç tane işçi sınıfı var? Beş - altı tane «işçi» partisi varsa, bu, beş - altı tane işçi sınıfı olduğunu mu gösterir? Yoksa bunlar her işçi partisini başlı başına bir sınıf olarak mı kabul ediyorlar?

Egemen burjuvazi, faşist ve gerici güçler, Türkiye işçi sınıfının nerede olduğunu iyi keşfediyor, görüyor ve onun kalelerine saldırıyor da, bu baylar halâ «sınıf» arıyorlar.

Burjuvazi nerede kime saldırmıştır. 15 - 16 Haziran 1970' lerde; burjuvazi işçi sınıfı üzerine tankla, topla, copla yürümüştür. 20. Eylül. 1975'lerde Taksim (1 MAYIS) Alanında, işbirlikçi vurguncu güçlerin ajanları, CİA ve yerli kardeş örgütünün casusları, işçi sınıfının örgütlü ve disiplinli niteliğine tanık olmuştur. 16. Eylül. 1976'larad, 1 MAYIS. 1976'larda, 1. MAYIS. 1977'lerde, 5 Haziran 1977'lerde, gerici ve faşist iktidarlar: işçi sınıfımızın acı gücüyle, bilinçli, disiplinli ve görkemli kütlesiyle burun buruna gelmişlerdir. Bütün bu karşı - hükümetçi ve anti-emperyalist eylemler, işçi sınıfımızın devrimci bir «sınıf sendikası» olan DİSK'in atılımıyla gerçeklemiştir. Bunun dışında, anti - emperyalist, anti - faşist toplu çıkışlara öncülük eden başka bir «işçi sınıfı» gösterilebilir mi? Gösterilemez. O hâlde, İşçi sınıfı öncülüğünden, hangi güçlerin öncülüğü kastediliyor? İşçi sınıfı, kendi öncülüğünü dosta düşmana defalarca göstermiş ve kabul ettirmiştir.

Sekter ve grupçu çıkarları öne sürerek UDC'ye (karşı - tavır) koyan kariyeristler; çok sıkıştırıldığı zaman, «işçi sınıfı demek, DİSK demek değildir» diyorlar. İşte burada, ağızlarındaki baklayı çıkarıveriyorlar. Demek ki, kendi grupçukları işçi sınıfını temsil edecek; yüzbinlerce işçiyi ve yüzbinlerce emekçiyi etrafında toplayabilen ve somut hedeflerle savaş alanlarına seferber edebilen DİSK, kendi üyelerini temsil edemiyecek... Saf-sa-ta-ta'ya bakın...

DİSK, İşçi sınıfımızın bilinçli, devrimci savaşkan sendikasıdır. Üyelerine ve barıştan, toplumsal ilerlemeden yana güçlere ekonomi - politik bilinç aşılayan ve bu bilinç doğrultusunda örgütlü ilerici çıkışları hayata geçiren yiğit «sınıf sendikası» dır. Sınıf sendikası dendiği zaman durup düşünmek gerek. Sınıf sendikası, uzlaşmacı sendikacılığın tam tersine, işçi sınıfının sınıfsal ve halkın yığınsal çıkarları uğruna savaşım yürütür. DİSK'in tüm ilkeleri, anti - faşist, anti - emperyalisttir. İşbirlikçi tekelci azınlığın siyasal ve ekonomik egemenliğini kırmak için; işçi sınıfının ve emekçi halkın yakın hedefi «İleri Demokratik Düzen» belgisini bayrak edinmiştir. Bu bayrağı dikecek el UDC'dir.

Sosyalist grupçuklar UDC'ye saldırmakta, çift yönlü işlevlerini ortaya sermiş oluyorlar. Bir taraftan ideolojik, politik ve örgütsel güçsüzlüklerini, bu halleriyle katar çekemiyen lokomotiflere benzediklerini kanıtlıyorlar; diğer taraftan, burjuvazinin «böl - parçala» oyununa düşerek ulusal demokratik güçleri bölmeye parçalamaya dağıtmaya ve yok etmeye aşırı derecede çaba harcayan gerici - faşist güçlerle aynı politik alana girdiklerini gösteriyorlar. Bilerek, ilericilik adına, gericilik yapmış oluyorlar.

Unutmayalım ki, UDC'den yalnız ve yalnız gerici - faşist güçler zarar görecektir.

Politika okurları yazıyor

ULAŞIM

Can BIRIZ

Niçin, nasıl ve nerede olursa olsun ölüm, her zaman kötü, her zaman acı. Ancak bütün soğukluğuyla yanıbaşınızdaysa ölüm, alıp götürüyorsa bir eşinizi, yoldaşınızı, o zaman daha bir acı geliyor insana.

Dün bir baba gencecik bir oğlunu, en çok sevdiği şeyini, toprağın altına bırakırken şöyle ağlıyordu:"Oy babo azrailin adı trafik mi olmuş? Kapsam kaldırsam mavzerimi, ne dersin alabilirmiyim oğlumun öcünü..."

Bu ülkede trafik denen canavarın yuttuğu canların çetelesi tutulur oldu: radyoda, televizyonda, basında flas haber oldu. MC'nin İçişleri Bakanı açıklama yapıyor; yılın ilk sekiz ayında anarşik olaylar sonunda 164 ölü şu kadar da yaralı tablosu var elimizde diye. Aynı bakan açıklasa ya bir yılın ilk sekiz ayında trafik kazalarında kaç kişi öldü, kaç kişi yaralandı. Ve bu rakamları sayın Bakanın deyimi ile yıl sonuna kadar uzatırsak daha kaç kişi ölecek?

Sayın Bakan tarafsız bir bilirkişi edasıyla olaylara yaklaşım sağlamaya çalışırken bir gerçeği gözardı ediyor. Gerek siyasi nitelikli öldürme ve yaralamalar, gerekse trafik kazalarındaki artışlar ekonomideki anarşiden kaynaklanmaktır. Ve MC' bir yandan kendi vurucu güçleri öteyandan onlarla elele veren maocu, goşist, sapık akımların maşaları ile çıkartılan olaylarla beri yandan da süre giden trafik kazaları ile dikkatleri başka yöne kaydırmaya çalışmaktadır.

Acılı babanın deyişiyle trafik bir azrail oldu. Neden? Sorumlusu kim? Bir kentten ötekine giden bir otobüsün 12 nolu koltuğunun yolcusu mu? Savcılık olaya el koydu, Trafik Kaza Raporu düzenlendi. Gerekirse bir kaç kez de bilirkişi incelemesi yaptırılacak. Sonuç şimdiden belli. Aşırı hız, dikkatsizlik ve tedbirsizlik... Nedeniyle ölüme sebebiyet. Ve yapılacak duruşma sonunda şu kadar yıl hapis... Şu kadar maddi, bu kadar manevi tazminatın davalıdan alınıp davacıya verilmesine... Bir elde bir, sonuç eder sıfır. Kapanır dosya.

Hayır. Bu dosya kapanmamalı.

Bir kez sorunun adını doğru koyalım. ULAŞIM. Bilirkişi raporlarında olduğu gibi ne yolun ıslak, kaygan oluşu ne de taşıt sürücüsünün aşırı hızı değil neden. Neden karayollarının yetersizliğidir. Eğer bir sürücünün önündeki kadranda 120—140 Km/Saat rakamları varsa, biz ona, yeter artık çek ayağını gazdan diyemeyiz. Çağımız hız çağıdır, makinelerin diliyle konuşulduğu çağdır. Makine düşmanlığı çoktan iflas etti. İnsanları "A" noktasından "B" ye hızla ve güvenle ulaştırmak zorundayız. Araç yapımcısı bize bu hızlılığı sağlıyorsa yolları da güven verecek düzeye ulaştırmalıyız.

Bir ülkenin üretimi ile ulaşımı arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Bir yandan ham madde kaynaklarının ve insan gücünün üretim yerlerine öteyandan ürünlerin pazarlara taşınımı ulaşımın örgü ve sistemini saptarken beri yandan ulaşım da yersel ekonomik ve toplumsal örgüt ve yapıyı belirler. Toplumumuzun ekonomik yapısı dışa bağımlı olduğundan endüstrileşme kapitalist emperyalist sisteme en çok artı değeri sağlayacak yerlerde ve biçimde yoğunlaşmaktadır. Bunun sonucu olarak hammadde kaynakları ve insan gücü metropole, ürünler de metropolden ülkenin daha uzak yerlerine akacaktır. Bu akış yalnızca ve ya çok büyük ölçüde karayolundan yapılıyorsa tıkanıklıklar kaçınılmazdır. Hele hele bu karayolları her çeşit alt yapı ve yan örgütlerinden yoksunsa, nitelik ve nicelik yönünden zayıfsa, kazalar birbirini izleyecektir.

İlkel komünal toplumdan yerleşik toplum şekillerine geçişle birlikte tüketim fazlası ürünün pazarlanması ulaşım sorununu ve çözümlerini de getirmiştir. Toprağın karasapanla işlendiği dönemde, deve kervanları ile yapılan taşımacılık yeterliydi. Ancak endüstrileşme bir yandan yere bağlı olarak göreli bir ürün bolluğu sağlamış öteyandan motorlu taşıtları da beraberinde getirmiştir. Teknolojinin hızla geliştiği bu çağda, eski kervan yolları yetersiz kalmış yerini üstün nitelikli kara, deniz ve hava taşımacılığına bırakmıştır. Buna bağlı olarak yerleşme merkezleride yeni ulaşım sistem ve örgüsüne göre ya gelişmiş ya da önemini yitirmiştir.

Endüstrileşme dışa bağımlı bir modele göre geliştirilmeye çalışılırken ulaşım sistemi de dışa bağımlı bir sistemi ve ona uyarlı olarak ülke düzeyinde ağ şeklinde bir örgü yerine dal şeklinde dışa açılan kapılar oluşturmaktadır. Ulusal endüstrinin ve endüstride devletçiliğin geliştiği 1923-1946 döneminde ülkenin ulaşım örgüsü ağ şeklinde oluşurken 1946 ve 50'lerden başlayarak özel girişimciliğin çok büyük ölçüde desteklenmesiyle birlikte bu düşünce de bir tarafa itilmiştir. Amaç, ulusal endüstirinin değil, dışa bağlı tekelci sermayenin geliştirilmesi olduğundan ulaşım sistemi böyle bir anlayışla yeniden belirlenmiş, devletin tekelinde bulunan demiryolu taşımacılığı da köreltilmiştir. 1923'lerde kuruluş yıllarının kısıtlı olanaklarına karşın 3750 km. olan demiryolları 1950 başlarına kadar 7650 km.'ye ulaştırılabilmişken Demokrat Parti yönetimi ile birlikte yeni demiryolları yapımı hemen hemen durmuştur. Aynı şekilde deniz ve havayollarında da beklenen gelişme sağlanamamıştır. Buna karşın karayolları yapımı ve işletmeciliği daha büyük bir gelişme göstermiştir. Ancak bu gelişme dışa bağımlı da olsa montajcı da olsa metropollerde büyüyen endüstrinin gereksinimlerini karşılayamamaktadır.

Son beş yıl içinde motorlu taşıt aracı sayısı % 61 artmışken karayollarında buna orantılı bir gelişme görülmemektedir. Ve bunun sonucu olarak ta trafik kazaları son beş yılda önceki beş yıla oranla % 100 'ün üstünde bir artış göstermektedir.

Ülkemiz ve toplumumuz yukarda anlatılan nedenlerle yeni tercihelerin eşiğine gelmiştir. Bir kez endüstri merkezlerinin kaynaklara göre yeniden rasyonalize edilmesi gerekmektedir. İkinci olarak dana ucuz, daha dayanıklı ve daha güvenli demir ve deniz yolu taşımacılığının yeniden ve onemle ele alınması zorunluluğu vardır. Üçüncü olarak karayolarının nitelik ve nicelik yönden geliştirilmesinin yanısıra kitle taşımacılığına önem verilmesi gerekmektedir. Yani ikinci bir boğaz köprüsü yerine metro, dolmuş yerine belediye otobüslerinin tercih edilmesi trafik adıyla işlenen cinayetlerin sona ermesi için zorunludur. Zorunludur diyoruz ama bu tercihleri kim yapacak? Dışta Fiat'lara, MAN'lara, Chrysler'lere, Daimler Benz'lere, Renault'lara içte Koçlara, Hasoğlu'lara, Ercanlar'a göbeğinden bağlı bu hükümet mi yapacak? Elbette hayır. Bu tercihleri MC'ler yapmaz, yapamaz, trafik kazalarını önleyemez, önlemez, işlerine gelmez. Bu tercihlerin yapılabilmesi, acılı babanın oğlunun öcünün alınabilmesi de, halktan yana ileri demokratik bir düzenin kurulması ile gerçekleşebilecektir.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı—Şubesinde 920036—8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS—G/110 numaralı hesaplara yatırınız

GENEL TOPLAM: 4.729.564.46

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanlar

Dünkü Toplam: 4.729.294. 46

Üzeyir Çınar	20 TL.
Ahmet Dönmez	10 "
Ali İhsan Kaynak	5 "
Ali Örs	20 "
Rıdvan Irmak	20 "
Faik Konuk	10 "
Erol Korkmaz	10 "
Hüseyin Kart	20 "
Fettah Aydın	10 "
Remzi Ölçer	50 "
Osman Öndeş	10 "
Nejat Kaynak	10 "
Alişah Çetin	10 "
Hasan Köse	5 "
Ahmet Öztürk	20 "
Mahmut Konuk	10 "
Ziya Ölçer	10 "
Salim Arabacı	10 "
Hasan Dalgıç	10 "

Bugünkü Toplam: 270.00

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine " grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

SAHİBİ: Politika Basın ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen Kemal TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGIN — Yazişleri Müdürü: Aydın ŞENESEN — Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ — Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN — Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu TEL: 27 77 12 27 69 09 — ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay TEL: 17 65 36-18 36 88
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri — DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı: 1519 Yıl: 5 250 KURUŞ
İLAN TARİFESİ: Sütun Santimi 3. Sayfa 110 TL. İlan Sayfası 100 TL. İstanbul Baskısı 70 TL. Kitap İlanları 50 TL.
ABONE: Yurt içi Yıllık 750 TL. 6 aylık 400 TL. 3 aylık 200 TL. Yurt dışı Yıllık 350 Mark 6 aylık 180 Mark 3 aylık 90 Mark

İtalya' da Neo-Faşist Parti militanlarınca öldürülen gencin cenazesi dün kaldırıldı

İtalyan İşçi Sendikaları Federasyonu bir saatlik genel grev kararı aldı

● Polisle halk çatıştı 15 kişi yaralandı, 15 sağcı militan gözaltına alındı

İtalya'da Neo-Faşist Sosyal Hareket Partisi militanları tarafından öldürülen solcu gencin cenazesi dün kaldırılmıştır. Cenaze törenine Komünist Partisi, Sendikalar ve öteki sol örgütlere mensup kişiler katılmıştır. İtalyan İşçi Sendikaları Federasyonu olayı protesto amacıyla bir saatlik genel grev kararı almıştır.

Aşırı sol bir gruba üye olan Walter Ross'nin sağcı militanlarca öldürülmesinden sonra sokağa dökülen binlerce kişi ile sağcılar arasında sokak çatışmaları olmuş, polisle halkın çatışmasında en az 15 kişinin yaralandığı bildirilmiştir. Bu arada polisin 15 sağcı militanı gözaltına aldığı, fakat Rossi'yi vuran kişiyi henüz bulamadığı bildirilmiştir.

Aşırı sol gruplara karşı olan ve genellikle bu gruplarla güç birliği yapmayı reddeden İtalyan Komünist Partisinin yürüyüşlerde başı çektiği, Komünist Parti militanlarının ev ev dolaşarak işçileri genel greve katılmaya devat ettiği bildirilmiştir.

Son zamanlarda özellikle artan sağ terör olaylarının yarattığı olaydan sonra azınlıktaki Hıristiyan Demokratik Hükümetin zor durumda kaldığı söylenmektedir.

BASK Gerilla Örgütü ETA eylemlerine ara verecek

MADRİT-(İSTA)

İspanya'nın BASK Bölgesinde faaliyet gösteren ve çeşitli eylemlerden sorumlu olan ETA'nın faaliyetlerine ara vereceği açıklanmıştır. BASK dilinde yayınlanan bir gazetenin haberine göre ETA.BASK Bölgesine özerklik verilmesi için sürdürülen görüşmelerin sonuçlarını beklemektedir.

ETA'nın Franco döneminden beri BASK Eyaletine özerklik tanınması yolunda savaşım verdiği, bu arada çeşitli şiddet eylemlerine başvurduğu açıklanmıştır. ETA yöneticilerinin şu anda barışçı yollara başvurma zamanının geldiğini bildirdikleri ve Katalonya Statüsüne benzer biçimde bir Anayasa değişikliği istedikleri de gelen haberler arasındadır.

SSCB' de sendikalar ABD' dekilerden daha geniş haklara sahip

PİTTSBURGH-(İSTA - UPI)

ABD'ye giden ilk Sovyet Sendikacılarının, Sovyetler Birliğinde sendikaların ABD'dekinden daha geniş haklara sahip olduğunu söyledikleri bildirilmektedir.

ABD'yi ziyaret eden ilk Sovyet Sendikacılar Heyetine Başkanlık eden ve Zaporozhye'de bir maden işçisi olarak çalışan Victor Zhylosvki, Sovyet işçi sendikalarının "Yönetimin uygulamalarını denetleme hakkına sahip olduğunu" ve yönetim kademelerinde görevini aksatanları işten çıkartabildiğini söylemiştir.

Bir tercüman aracılığıyla konuşan Zhylovski, "Anladığım kadarıyla, sizin sendikalarınız bizim ülkemizdekilerden daha az hakka sahipler" demiştir.

Nükleer denemelerin yasaklanması konusunda yakınlaşma sağlandı

CENEVRE - (İSTA) -

Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve Sovyetler Birliği'nin 20 yıldır çıkmazda bulunan nükleer denemelerin yasaklanması konusunda ortak bir görüşe yaklaştıkları bildirilmektedir.

Üç devlet arasında Cenevre'de başlayan ve üç ya da dört hafta süreceği sanılan konferansın resmi oturumlarında daha geniş kapsamlı tartışmalar yapılacak ve burada alınacak kararlar 31 ülke temsilcilerinin katılacağı Cenevre Silahsızlanma Konferansına öneri olarak sunulacaktır.

Başarısız darbe den sonra Bangladeş' te durum sakin

DAKKA(A. A) -

Bangladeş yetkililerinin, kaçırılan "Jal" uçağı ile ilgilenmelerini fırsat bilerek girişilen darbe teşebbüsünün tamamen bastırıldığı, hükümet kuvvetlerinin duruma tam olarak hakim oldukları bildirilmiştir.

Darbe girişiminin bastırılmasından sonra Bangladeş Radyosunda kısa bir konuşma yapan Bangladeş Askeri Yönetimi Başkanı ve Sıkıyönetim Komutanı Ziya Ur Rahman "Çıkarcı çevrelerin girişimi ile başlatılan darbenin kesinlikle bastırıldığını" duyurmuştur.

Yetkililerin açıklamalarına göre darbeci subayları sabahın erken saatlerinde harekete geçmişler, bir grup havaalanına saldırırken başka bir grup da radyoya el koymuşlardır. 100'den fazla insanın öldürüldüğü bildirilen darbe girişimine kaç subayın katıldığı bilinmemektedir.

Yetkililer, kendilerine "Halk Ordusu" adını veren darbecilerin otomatik silahlarla saldırıya geçtiklerini ve çatışmaların bir buçuk saat kadar sürdüğünü bildirmişlerdir. Kısa bir süre içinde radyoyu ele geçiren darbeciler, silahlı kuvvetlerin, öğrencilerin, işçilerin ve köylülerin birlikte giriştikleri "silahlı devrimin" başarıya ulaştığını açıklamışlardır. Altı ay önce bağımsızlığını kazanan Bangladeş'in ilk Başbakanı Mucibürrahman 1975'te bir darbe sonucu öldürülmüştü.

Yakıt bitince Suriye, Havaalanını açmak zorunda kaldı

KAÇIRILAN UÇAĞI CEZAYİR KABUL ETTİ

● **Uçakta 19 rehine ve 120 milyon lira bulunuyor Cezayir hükümeti uçağın inişini bildiren açıklamadan başka resmi açıklama yapmadı**

● **Uçağın Dakka'dan sonra Kuveyt ve Suriye'nin Başkenti Şam'da durduğu bildiriliyor**

CEZAYİR (THA)

Japon Kızılordu Tedhiş Örgütü üyeleri tarafından geçen Çarşamba günü Paris - Tokyo seferini yaparken Bombay'dan kalktıktan sonra içindeki 155 kişi ile kaçırılan Japon Havayolları (JAL)a ait DC-8 yolcu uçağı dün öğleden sonra Cezayir'in Dar El Beyda hava limanına inmiştir.

Uçakta beş Japon Kızıl Ordusu tedhişçisi, serbest bırakılmasını sağladıkları örgütün altı üyesi ile 19 rehinenin bulunduğu bildirilmektedir. Hava korsanlarının fidye olarak aldığı 120 milyon lira da uçaktadır.

Cezayir hükümeti, uçağın inişini bildiren açıklamadan başka resmi bir açıklama yapmamıştır.

Öte yandan Japonya elçiliğinin bir açıklamasında, Japon hükümetinin Cezayir hükümetinden uçağın topraklarına inmesini istediğini ve Cezayir hükümetinin bunu kabul ettiği belirtilerek, "tamamen insancıl nedenler ve yolcuların hayatını korumak amacıyla Cezayir hükümeti bu isteği kabul etmiştir." denmektedir.

Uçağın Cezayir'e inişinin olaya son vermek veya durmak için mi olduğu bilinmemektedir. Uçak Dakka'dan kalktıktan sonra Kuveyt ve Suriye'nin başkenti Şam'da durmuştur.

Cezayir bundan önce de hava korsanlarını kabul etmiştir. Bunların sonuncusu 1975 yılının Aralık ayında tedhişçilerin Petrol Üreten Ülkeler Bakanlarını rehine aldıkları zamandır.

Mısır Başbakanı Ortadoğu gezisine başladı

KAHİRE-(İSTA)-

Mısır Başbakanı Mübarek'in dün Ortadoğu ülkesini kapsayacak bir geziye çıktığı haber verilmiştir. Mübarek'in son Sovyet-Amerikan bildirisinin ışığı altında çeşitli temaslarda bulunacağı ve bu arada Cenevre Barış Görüşmelerinin yıl sonundan önce toplanması üzerinde duracağı bildirilmiştir.

Mısır'ın ortak bildirideki Filistin Kurtuluş Örgütü maddesiyle daha açıklığa kavuşturulmasından yana olduğu, bu arada Yasser Arafat'ın da Kahire'de bulunduğu gelen haberler arasındadır.

İtalya' da kısmi mahalli seçimler ertelendi

ROMA-(İSTA)-

İtalyan Hükümetinin Kasım sonlarında yapılması beklenen kısmi mahalli seçimleri ertelediği öğrenilmiştir. Seçimlerin altı partinin hükümeti desteklemeye başlamasından sonraki ilk kamuoyu yoklaması niteliği taşıdığı, ancak ilkbahara ertelendiği haber verilmiştir.

Hindistan ve Bangladeş Ganj konusunda anlaştı

YENİ DELHİ-(İSTA)

Hindistan ile Bangladeş arasında uzun yıllardan beri sürmekte olan Ganj Nehrinin sularından yararlanma görüşmelerinin sonuçlandığı bildirilmiştir. Uzun vadeli çözüm üzerinde önemli maddelerde anlaşma sağlanmasının, iki ülke arasında iyi ilişkiler kurulmasına yardımcı olacağı kaydedilmiştir.

KITALAR SORUNLAR

Uğur KÖKDEN

Askeri Yumuşama Zorunluluktur

Eylül'ü Ekim ayına köprüleyen günler, ak tuz ve kara biber gibi, kötü haberlerle iyileri, dağarcığında birlikte taşıyor. Birleşmiş Milletlerin 32. çalışma yılı odlayısıyla New York'ta bir araya gelen dünya politikasının belirleyici büyükleri bu durumun sıcak örneklerini vermekte.

Gerginliğini ve şimdilik çözümsüzlüğünü koruyan sorunlar belli. Onlar üstünde söylenen kimi sözler erken. Erken olduğu için etkisiz. Söylenecekler ise, daha önemli sorunlara bağlı kalıyor. Bu nedenle belirli sıcak sorunlarda, çözüm henüz uzakta. Yeteri kadar olgunlaşmış değil.

Ama, silâhsızlanma ve yumuşama gibi ana konularda, bu kez açık bir ilerleme görülüyor. Denebilir ki, üç yıl önceki Vladivostok zirvesinden (Ford - Brejnev) bu yana, ilk önemli gelişme. Ayrıca, gelişmenin tarihi de dikkat çekici: Çünkü, bugün (3 Ekim), stratejik silâhlarla ilgili Salt - 1 anlaşmasının vâdesi sona ermiş oluyor.

New York'ad bulunnan Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko'nun, ABD Başkanı Carter ile yaptığı program dışı birden fazla görüşme, askerî yumuşama alanında Moskova ile Washington arasında bu yeni ve somut yakınlaşmaya yol açmış oldu. Başka bir deyişle, yakın bir süre sonra, stratejik silâhların sınırlandırılması alanında yeni bir anlaşmanın imzalanması hemen hemen kesinlemiş olacak. Salt - 1'in yerini Salt - 2 anlaşması alacak.

Böyle bir yolun, gözlemcilere bakılırsa, Kasım ayında, Varşova'da yahut Moskova'da, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Brejnev ile ABD Başkanı Carter'i bir araya getirmesi olasılığı bile var. Üstelik, güçlü ve anlaşma noktalarını daha ileriye götürecek bir buluşma olasılığı. Demek ki, yumuşamanın doğal ve zorunlu sonucu askerî yumuşama da', genel yumuşamayı derinleştiririyor. Boyutlarını daha genişletiyor.

Öte yandan, büyük yankılara yolaçacak olumlu bir başka gelişme, Sovyetler Birliği'nin, BM Genel Kurulunda, Çin ve Fransa'nın katılışını beklemeksizin, yeraltı nükleer denemelerinin hiç olmazsa geçici bir süre için durdurulmasını önermesi. Öyle anlaşılıyor ki, bu öneriye Washington ve Londra da geri plânda katılmakta. Böyle bir önerinin uluslar topluluğunca olumlu kabul edilmesi ve onaylanması, son yılların bariş yolunda atılmış en önemli somut adımı olacak. Gerçek bir yumuşama göstergesi niteliği taşıyacak.

Bu arada, bir kaç gün önce, Fransa Devlet Başkanı Giscard D'Estaing, yayınladığı bir bildiride, «silâhsızlanmanın bundan böyle Fransız dış politikasını belirleyen iki temadan biri olacağı» nı vurguladı. Silâhların azaltılması yönündeki uluslararası çabalara Fransa'nın da «Ölçülüp tartılmış bir katkı» da bulunacağının açıklanması, kuşku yok, barışın bütünlenmesi ve geleceği için önemli bir adım sayılmalı.

Ne var ki, bu olumlu girişimler birbirini izler ve biri ötekini desteklerken, NATO'nun Avrupalı üyeleri - Türkiye buna dahil - aynı günlerde nötron bombasının üretiminden yana olduklarını Başkan Carter'a bildirme gereğini duyuyor. ABD'nin stratejik çıkarları adına, Amerikan toprakları ötesinde ve özellikle Avrupa'da kullanılmak istenen bu «zalim silâh» a Avrupalı NATO üyelerinin arka çıkması, destek vermesi, anlaşılması güç bir bağımlılık. Türkiye ve Norveç gibi kanat bölgelerde öncelikle kullanılacak olan bu silâh önünde Avrupa'nın kendi halklarını karşısına alan acımasız bir tutumla boyun eğmesi, yalnız onur kıran değil aynı zamanda acı veren bir kölelik.

Dolayısıyla, bu koşullarda, SSCB Dışişleri Bakanının BM Genel Kurulunda söylediklerine katılmamak elde değil. Gromiko, yumuşama ve silâhsızlanmaya ayırdığı konuşmasında, «evrensel silâhsızlanma bütçeleri incelendiği zaman, izlenen hedeflerle sözü edilenlerin birbirinden ayrı olduğu görülüyor» diyor.

Gerçekten, tartışmasız bir doğru bu. Sözgelimi, bir yandan Demirel, «komşuları ve öteki ülkelerle sorunlar yaratmak Türk dış politikasında yer almaz» diye demeç verir. Öte yandan, Brüksel'de, NATO askeri harcamalarının artırılması ve nötron bombasının üretimi yönünde oy kullanır. O hâlde, yumuşama, silâhsızlanma ve barış gibi konulardaki bu ve benzeri tutarsızlıklar, ikiyüzlülükler karşısında, sormak zorunlu oluyor: Bu perhiz ne, bu lâhana turşusu ne?

Bugün Belgrad'da Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının uzantısı ana çalışmalar başlıyor. Çalışmaların yumuşamayı yeni ve ileri bir aşamaya götürecek olumlu bir ortam içinde başlaması umut verici bir gelişme. Dünya için, Türkiye için.

"AVRUPA YILANI" ÖLÜYOR MU?

Avrupa Para Birliği' nin öncüsü gibi görünen "Snake" (yılan) sistemi büyük bunalım geçiriyor

Norveç Başbakanı Nordlı kara kara düşünüyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ -

Avrupa ülkelerinin para değerlerini korumak ve belli sınırlar içinde tutmak amacını taşıyan ortak para sistemi "Snake", geçtiğimiz günlerde önemli rahatsızlıklar geçirmiş ve İsveç üyelikten ayrılmıştır. Parasının değerini % 10 oranında devalüe eden İsveç'li iki "Snake" üyeyi, Norveç ve Danimarka takip etmiş, bu ülkeler de % 5 oranında devalüasyon yapmak zorunda kalmışlardır.

Bilindiği gibi, "Snake" sisteminin kurallarına göre, üye ülkeler ekonomilerini disiplin altına almak ve paralarının değerlerini % 0,5 alt ve üst sınırları içinde korumak zorundadırlar. Yine sistemin kurallarına göre, eğer bir ülke ekonomik güçlükler içine girer ve parasının değeri düşmeye başlarsa, öteki üye ülkeler yardıma koşacak, o ülkenin parasını satın alarak değerini yeniden normal düzeye getirmeye çalışacaklardır.

Avrupa ülkeleri bu sistemi ileride kurulması planlanan Avrupa Para Birliğinin başlangıcı olarak düşünmüşler, daha da önemlisi birbirlerine yardım ederek bir ülkede başlayan krizin tüm Batı ülkelerini bunalıma sürüklemesini önlemeyi planlamışlardı.

Ancak, özellikle ekonomisi güçlüklerle karşılaşan ülkeler "Snake" kuralları içinde etkin önlemler alamadıkları için, kuruluşuyla birlikte "Snake"den kopmalar da başlamıştır. İki aylık üyelikten sonra birlikten ilk kopan ülke İngiltere olmuştur. Altı ay sonra da İtalya ayrılmıştır. Birinci kez birlikten kopan Fransa, ekonomik durumunu güçlendirdikten sonra yeniden sisteme katılmış, ancak bir süre sonra bir daha katılmamak üzere yeniden ayrılmıştır. Son olarak da İsveç "Snake" kuralları içinde ekonomisini düzeltemeyince, sistemden ayrılmıştır.

Bütün bu ayrılmaların yanında, kuruluşundan bu yana sisteme girmek için hiç bir ülke müracaat etmemiştir. Ayrılanlar da halinden memnun görünmekte yakın gelecekte yeniden sisteme girmeyi düşünmemektedirler.

Bütün bu gelişmeleri Avrupa'nın güçlü ülkesi ve "Snake"ın bir numaralı savunucusu Federal Almanya'da büyük rahatsızlıklar yaratmaktadır. Üye ülkelerin ekonomik bunalımlarında bol bol yabancı para satın almak zorunda kalan Batı Almanya'nın ekonomistleri "Snake"nin yararlarını ve zararlarını tartışmaya başlamışlardır. Alman ekonomistleri, tedavüldeki para miktarı yıllık artışını % 8 ile sınırlamaya alışan Almanya'nın, 1974 yılında bu yana sürekli olarak zayıf üye ülkelerin paralarını korumak amacıyla döviz satın almak zorunda kaldığını ve bu durumun ülke ekonomisini ters yönde etkilediğini söylemektedirler. Böylece "Snake" sisteminin Almanya için sürdürülmesi pahalı bir iş olduğunu belirten ekonomistler bu pahalı işin sürdürülmesinin yararsızlığını vurgulamaktadırlar.

Konuyla ilgili olarak Alman basınında çıkan yorumlarda özetle şöyle denmektedir:

" Ortak para sistemi ancak üye ülkelerin ortak ekonomik politika izlemeleriyle mümkündür. Eğer tüm üye ülkeler enflasyonu önlemek için bizim kadar çaba gösterseydi "Snake" herkes için yararlı olabilirdi.

Ancak bazı üyelerin politik gereklerle katı bir ekonomik politika izleyememeleri ve katı ekonomik önlemler almaktan kaçınmaları bu ülkelerin paralarını zayıflatmaktadır. Ancak bu ülkeler yine politik gerekçelerle paralarını zamanında ve yeteri kadar devalüe etmekten kaçınmakta, sonuçta Almanya Mark'ı revalüe etmek zorunda kalmaktadır

"Snake" sistemi daha ne kadar dayanır, bu bugün için kesin olarak bilinmiyor.

Ancak ortaya çıkan da şu: AET gibi, para birliği sorunu da hayli sarsıntılar geçiriyor. Bunun nedeni de elbette, ne çeşitli devletlerin zamanında önlem alamamaları, ne de devalüasyona yanaşmamaları. Bunun nedeni, sözkonusu ülkelerdeki toplumsal düzen, kapitalizmin günümüzdeki bunalımı.

"Snake" den ayrılan İsveç'de satılamadan bekleyen "Volvo" arabaları

Ecevit: "Meşruluk kazanmak için CHP'nin sırtına yapışmak isteyenlere ilişkin sözlerim sınırlı bir çerçeve için söylenmiştir"

● CHP' de üç büyük ilde merkez yoklaması yapma eğiliminin güçlü olduğu belirtildi

ANKARA-(İSTA)- CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Küçük Kurultayın kapanışı sırasında söylediği bazı sözlerin basına yanlış yansıdığını bildirmiş "Meşruluk kazanmak için CHP'nin sırtına yapışmak isteyenlerle ilgili sözlerim sınırlı bir çerçeve için söylenmiştir" demiştir. Bu sözlerle toplumsal meşruluk kazanamayan ve gerçek kimliklerini saklayarak CHP eylemlerini kullananların kastedildiğini belirten CHP Genel Başkanı Ecevit şunları söylemiştir:

"Bu sözlerimi, ideolojik doğrultularımız ayrı bulunsa bile uygarca ilişkiler sürdürdüğümüz demokrasi uğrunda işbirliği yaptığımız saygın sol veya demokratik kuruluşlar için değil toplumsal meşruluk kazanamayan ve gerçek kimliklerini ve amaçlarını saklayarak CHP'nin sırtında güçlenerek etkinlik sağlamak hevesine kapılan bazı küçük sorumsuz topluluklar, ayrıca sürdürdükleri şiddet eylemlerine, insanlık ve hukuk dışı davranışlara ve devlet işgali girişimlerine karşın, yine toplumsal meşruluk kazanabilmek umuduyla, CHP'sini tuzağa düşürmek nötrolize etmek isteyen bazı aşırı sağ güçler için söyledim".

MERKEZ YOKLAMASI EĞİLİMİ

Öte yandan Küçük Kurultaydan sonra yapılan değerlendirmeler sonrasında CHP'de üç büyük ilde merkez yoklaması yapma eğiliminin güç kazandığı bildirilmiştir. Eyüboğlu'da Kurultay'da bir konuşma yaparak merkez yoklamasından yana olduğunu açıkladığı bildirilmektedir. Kurultay sonrasında önceki gün CHP Genel Merkezinde Ecevit, Eyüboğlu, ve Topuz, illerden gelen delege ve il başkanları ile heyetler halinde görüşmüştür.

ANKA'nın haberine göre de Kurultay sonrasında yapılan değerlendirmelerde şu noktalar belirlenmektedir:

"Yerel Seçimler hakkında ciddi önlemlerin azlığı dikkati çekmiştir. Ancak, genel eğilim, hizipleşmenin partiden kaldırılması ve belediye adayları için tek adaya dönüştürme çalışmalarının yapılması yönündedir. Buna rağmen, bazı illerde, çok aday bulunduğu il yönetim üyelerinden bu nedenle istifa edenler bulunduğu belirtilmektedir. Bazı il başkanları, aday çokluğunun yaratacağı olumsuz çekişmeleri önlemek amacıyla merkez yoklaması istemişlerdir.

EMNİYET SANDIĞI ÜMRANİYE ŞUBESİ DÜN SOYULDU

SOYGUNCULARIN KASADA BULUNAN 194 BIN LIRAYI ALDIKLARI BILDIRILIYOR

Emniyet Sandığı Ümraniye Şubesi dün saat 15.30 sıralarında silahlı 3 kişi tarafından soyulmuştur. Banka müdürü İlhan Balin ve görgü tanıklarından alınan bilgilere göre, biri 30 yaşlarında diğer 2'si daha genç, üzerlerinde kazak ve pantolon bulunan 3 kişi bankada görevli memurları silahla tehdit ederek kasada bulunan 194 bin lirayı almışlardır. Soyguncular daha sonra kendilerini bekleyen krem renkli Anadol taksiye binerek Alemdağ istikametine doğru kaçmışlardır. ENDER ERKEK

NATO Askeri Temsil Heyeti üyeleri bugün Ankara' ya geliyor

ANKARA (ANKA) Yüksek rütbeli Belçika, Kanada, Hollanda ve Birleşik Amerikalı subaylardan oluşan bir askeri temsil heyeti bugün Ankara'ya gelecektir. Bu dört ülkenin NATO nezdindeki askeri heyet başkanlarından oluşan grup önceki gün İstanbul'a gelmiş ve halen devam eden, "Display Determination-Kararlılık Gösterisi" tatbikatını izlemiştir.

Türkiye borçlarını ödemekte güçlük çeken ülkeler arasında üçüncü

İngiltere'de yayınlanan "The Economist" dergisinde çıkan bir makalede, Türkiye borçlarını ödemekte güçlük çeken ülkeler arasında üçüncü sırada gelmektedir.

Amerikan bankalarının dünyanın çeşitli ülkelerine toplam 230 milyar dolar borç vermiş durumda olduğu bildirilen "The Economist" in makalesinde bunun 50 milyar dolarının son petrol bunalımından ve kalkınma için gerekli endüstri ürünlerindeki fiyat artışlarından ağır biçimde etkilenmiş yoksul ülkelere verildiğine değinilmektedir.

MECLIS BAŞKANLIĞI SORUNU

Meclis Başkanlığı konusunda yapılacak toplantıya MHP ve AP gelmedi

● Danışma Kurulunda grup temsilcileri milletvekillerini tam kadro halinde Mecliste bulundurmayı taahhüt ettiler

ANKARA-(İSTA) 2. MC ortağı partilerin grup yöneticilerinin CHP'nin Meclis Başkanlığı sorununu görüşmek üzere toplanma çağrısına uymamaları üzerine CHP Millet Meclisi Grup Başkan Vekilleri Hayrettin Uysal ve Ali Nejat Ölçen ortak bir açıklama yaparak "Meclis Başkanı seçimini kolaylaştırmak için CHP grubunun girişimlerini siyasi rekabet borsasında etkisiz hale getirme çabaları 2. MC ortaklarının çirkin davranışlarına bir yenisini eklemiştir" demişlerdir,

Ölçen ve Uysal Başkan seçiminde grup kararı alınamayacağını, sorunun ancak siyasi parti yöneticilerinin düşün birliğine vararak çözebileceklerini belirtmişler. Danışma Kurulunun alacağı kararların sınırlı olduğunu Meclis Başkanı seçimi ile ilgili konuları gündeme getiremeyeceğini söylemişlerdir. Danışma Kuruluna kimin başkanlık edeceğinin belli olmadığını, başkana vekalet edecek üyenin içtüzük gereğince Danışma Kurulunu toplantıya çağırmasının bile tartışmalara yolaçacağını ifade eden CHP Grup Başkan Vekilleri "Meclisi bu denli askıya alması 2. MC Hükümetini oluşturan partilerin hakkı olmaması gerekir" şeklinde konuşmuşlardır.

BAŞOĞLU"RESMİ TOPLANTI VARDI"

AP Grup yetkilisi Mustafa Başoğlu CHP'nin çağrısına daha önce uyacaklarını oysa toplantıya katılmadıklarını hatırlatan İSTA Ajansı muhabirine şunları söylemiştir.

"Özel nitelikli olan CHP'nin toplantısına aynı konuda resmi toplantı yapılacağı için katılmadık gerçekte CHP çağrısına önce evet dememizle bugün resmi toplantı olduğu için katılmamamız arasında bir çelişki yoktur. Geçici Başkan Vekili İzzet Akçal'ın İçtüzüğün 8. maddesi gereği vekalet ve Danışma Kurulunu çağırma yetkisi vardır."

BATTAL'IN SOZLERİ

MSP Grup yetkilisi Şener Battal ise içtüzüğün 19. maddesi gereğince Danışma Kurulunu dün saat 10.30 da toplantıya çağırdıklarını bunun otomatik bir toplantı olduğunu MSP dışında AP ve MHP yetkililerinin de başkanın odasında hazır bulunduklarını belirterek şunları söylemiştir:

"-Danışma Kurulu için beklediğimiz sırada kanunlar müdürü geldi. Meclis Geçici 2. Başkanı İzzet Akçal'ın hazır olduğunu ancak Danışma Kurulu toplantısının 15.30'da yapmak istediğini bildirmiştir. Bu arada gruplara 15.30' için çağrı da çıkarıldı. Böylelikle CHP'nin aynı salonda teklif ettiği toplantıyı Danışma Kurulu toplantısı olarak kuvvetlendirmiş oluyoruz."

Öte yandan Danışma kurulu saat 15.00 15,30 da Millet Meclisi geçici Başkan Vekili AP. Rize Milletvekili İzzet Akçal'ın başkanlığında toplanmıştır. Toplantıya CHP adına Grup Başkanvekili Nejat Ölçen, AP. adına İlhami Ertem, MHP adına Faruk Demirtola ve MSP adına Şener Battal katılmışlardır.

Toplantıda önce usul hakkında görüşmeler cereyan etmiş 50 dakika süren bu tartışma sırasında CHP. li Ölçen, Danışma Kuruluna, Meclisin ikinci yaşlı üyesi olan Akçal'ın Genel Başkan Vekili sıfatıyle riyaset edemeyeceğini, durumda bir hukuki boşluk bulunduğunu öne sürmüştür. Diğer partilerin temsilcileri buna katılmamışlardır.

Daha sonra başkan seçiminin gerçekleştirilmesi ile ilgili görüşler açıklanmıştır. MSP li Battal, geçikmeden dolayı partilerin birbirlerini suçlamamalarından yana olduğunu, söylemiş, somut teklif ettirmediğini istişarede yarar gördüklerini belirtmiştir. Battal, demokrasinin denge rejimi olduğunu ifade ile en çok üyeye sahip partiden başkan seçilmesinin kural olamayacağını söylemiş, CHP. li Ölçen'in bu konuda 16 yıldanberi bir centilmen anlaşmasının uygulandığını hatırlatması üzerine 'bu anlaşma AP. ile CHP. arasındadır. Bizimle ilgisi yoktur" demiştir. Battal, partilerin adaylarını kendilerine bildirmelerinin gerektiğini de öne sürmüş, "gerekirse adaylar arasında kur'a çekilmesini bile kabul ederiz" demiştir

CHP' li Eroğlu MHP' nin yurtdışı faaliyetlerini sürdürdüğünü belirtti

"Almanya'da şimdi de MHP doğrultusunda çalısan Islam Kültür Merkezleri kurulmuştur"

ANKARA-(İSTA İstanbul CHP Milletvekili Zeki Eroğlu kapitalizmin diktası olarak bilinen faşizmin İkinci MC'nin başı Süleyman Demirel'in vurdum duymazlığı sayesinde tırmandığını Türkiye Cumhuriyeti devletinin faşizme özenen bir küçük partinin oyuncağı haline getirilmek istendiğini söylemiştir.

Eroğlu dün yaptığı basın toplantısında MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'i "Hitler taklitçisi olarak" nitelemiş, "Hitler tek halk, tek devlet tek önder diyordu. MHP'de tek Meclis, tek İktidar, tek Başkan demektedir. Burada tek iktidar sözcüğü ile egemenliğin tek kişide toplanması kastediliyor. Bu siyasi partiler yasasının 84. maddesine aykırıdır" demiştir.

MHP'nin Birinci MC' döneminde yurt dışında örgütler kurarak siyasi partiler yasasını çiğnediğini, ancak Anayasa Mahkemesinin kararından sonra bu örgütleri kapattığını söylediğini hatırlatan Eroğlu MHP'nin bu açıklamasının gerçek olmadığının anlaşıldığını belirtmiş, "Bugün Federal Almanya'da MHP doğrultusunda çalışan İslam Kültür Merkezleri kurulmuştur" şeklinde konuşmuştur. Bu örgütlere MHP tarafından çeşitli yayın organlarının gönderildiğini, bunların yurt dışındaki işçilere dağıtıldığını ifade eden Eroğlu özetle şunları söylemiştir:

"-Almanya'da çalışan işçilerimizin din duyguları istismar edilerek kişisel kazanç sağlamak yaygınlaşmıştır. Sorgun İmam Hatip Lisesi Yaptırma ve Yaşatma Derneği adına işçilerimizden beş mark alınmakta buna mukabil makbuzla beş lira yazılmaktadır. İslam Kültür Merkezleri altında kurulan bu dernekler yurttaşlar arasında bölücülük yapmaktadır. Bu sözlerimin Cumhuriyet Başsavcılığınca ihbar olarak kabul edilmesini ve Federal Almanya'da bulunan bu derneklerin çalışmaları ile ilgili gerekli araştırmaları yapmasını rica ediyorum."

Dünya Çocuk H

Birleşmiş Milletler ve Ulus... Birliğince kabul edilen 3 Ekim D... tası dün kutlanmaya başlamıştır... sıyla bir konuşma yapan Türkiye... nel Başkanı Ali Rıza Zorluoğlu,... Milletler Genel Kurulunca kabul... ni okumuş ve "Çocuk sosyal güve... den tamamen yararlandırılmalı,... rına sahip edilmeli ve her türlü... lıdır" demiştir.

Zorluoğlu bildiride, çocuğun... ayrım yaratan bütün baskılar ka... kaydetmiş, çocuğun ırk din ve m... dışında bırakılmasının zorunlu o...

AÇILIŞ TÖRENINI AHMET ISVA...

İSTANBUL'DA ASFALT Ü... DÖKÜM TESİSLERİ HİZM...

89 91 93 95 97

GENEL KURUL İLANI

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Kurulunun, İstanbul Spor ve Sergi Sarayında 21 Ekim 1977 Cuma günü, saat 10.00' da açılarak 22 Ekim Cumartesi günü de devam etmek ve aşağıdaki gündemi görüşmek üzere toplantıya çağrıldığı ilan olunur.

Kemal Türkler
DİSK Genel Başkanı

GÜNDEM
1-Açılış
2-Divan seçimi
3-Genel Kurulun çağrılmasını gerektiren nedenler ve cephe sorunu hakkında görüşme
4-Seçimler:
a)Genel Başkan
b)Genel Sekreter
c)Yürütme Kurulu diğer üyeleri
d)Yönetim Kurulu
e)Denetim Kurulu
f)Onur Kurulu
5-Kapanış

Yeni devalüasyon beklentisinin ihracatı yavaşlattığı önesürülüyor

İSTANBUL(İSTA)- Bir süre önce ülkemizi ziyaret eden, IMF yetkililerinin yüzde 25-30 oranında bir devalüasyon öngörmelerine karşın, ancak yüzde 10 oranında bir düzenlemenin gerçekleştirilmesine yeni bir devalüasyon beklentisine yol açtığı, bunun ise ihracatta tıkanıklık doğurduğu belirlenmiştir.

1976 Ocak-Temmuz döneminde 1 Milyar 289 milyon dolar olan yedi aylık dönem ihracatımızın, 1977 yılı ilk yedi ayında yüzde 24 oranında gerileyerek 986 milyon dolara ulaşabildiği saptanmıştır. Öteyandan 1976 yılı Temmuz ayı içinde 125 milyon dolarlık bir ihracat gerçekleştirilmişken bu yılın aynı döneminde ancak 103 milyon dolarlık bir ihracat gerçekleştirilebilmiştir,

Bu göstergeler, piyasa gözlemcileri arasında devalüasyon beklentisinin yol açtığı bir gerileme olarak yorumlanmıştır. Konu ile ilgili olarak kendileri ile görüştüğümüz bazı ihracatçılar pamuk, buğday ve dokuma gibi temel ihraç maddelerinin fiyatlarının Avrupa'da düşük olduğunu Türkiye'de ise yüksek olduğunu savunurken yeni bir devalüasyonun zorunlu olduğunu söylemişlerdir.

Öteyandan bu ürünler dışındaki malların ise ihracatçılar tarafından depo edilerek satılmadığı gözlenmiştir.

ÇUBUK SAĞLIK GRUBU HASTANESİNDEN

1-Hastanemizin 183 ton Tavşanlı-Tunçbilek linyit kömürünün tavşanlıdan Çubuk İlçesine nakliyesi 2490 sayılı kanunun 31. nci maddesi gereği ihaleye çıkarılmıştır.
2-Buna ait şartnameyi her gün mesai saatleri dahilinde Hastane Müdürlüğüne müracaatla görebilirler.
3-Talipliler en geç ihale günü ihale saatinden bir saat öncesine kadar kapalı zarflı teklif mektuplarını ve istenilen belgeleri ile birlikte geçici teminatını yatırdığına dair makbuzla birlikte hastanede kurulacak komisyona makbuz karşılığında vermeleri (Postada geçikmelerin kabul edilmiyeceği)
İlân olunur.

CİNSİ	MİKTARI	MUH. BEDELİ	GEÇİCİ T.	İHALE Ta.	İhale Saati
Tavşanlı linyit kömürü	183 Ton	65.880.TL.	4544 -TL	20.10.1977	11.30

Basın:25928-2327

KILIÇARSLAN LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Muammen Bedel	Geçici Teminatı	Miktarı K. Gr.	CİNSİ	İhale Saatı	İhale Şekli
100.000.-	7.500	40.000 Ad.	Ekmek	14.00	K. Zarf
142.500.-	11.600	3.000 Kg.	Dana eti	14.05	"
165.000.-	12.365	3.000 Kg.	Koyun eti	14.10	"
42.500.-	3.188	1.000 Kg.	Peynir	14.15	"
20.025.-	1.501	1.000 Kg.	Zeytin	14.20	"
24.000.-	1.800	1.500 Kg.	Sana-Tama	14.25	"
24.900.-	1.868	1.500 Kg.	Y. Margarin	14.30	"

Kılıçarslan lisesi pansiyonunun 1977 yılı yiyecek ihtiyaçlarından yukarıda cins, miktar ve geçici teminatları yazılı yedi kalem erzakın 26.9.1977 tarihinden itibaren onbeş gün müddetle kapalı zarf usulü ile ihaleye konulmuştur.

Eksiltme 20.10.1977 Perşembe günü lise binasında belirli saatlerde yapılacaktır. Kapalı zarflar ihale saatinden bir saat önce Müdürlüğümüze verilmesi şarttır. Diğer şartlarımızı öğrenmek isteyenlerin lise pansiyon muhasebesine müracaatları ilân olunur.

(Basın: 25491) - 2288

İSTANBUL KORUNMAYA MUHTAÇ ÇOCUKLARI KORUMA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINDAN

Cinsi	Miktarı		Tahmin Bedeli Lira Kr.	Geçici Teminat Lira Kr.	İhale Saati
Bakliyat			382.100,00	19.034,00	14,00
Ekmek	1	"	250.000.00	13.750,00	14,30
Ekmek	1	"	250.000,00	13.750,00	14,45
K. soğan, patates ve yumurta	3	"	309.775,00	16.141,00	15,15
Sebze	16	"	308.210.00	16.079,00	15,30
Sebze	16	"	215.140,00	12.007,00	15,45
Meyve	9	"	202.975,00	11.399,00	16,00
Meyve	9	"	128.400,00	7.670,00	16,15
Sobalık odun	1	"	245.000,00	13.500,00	16,30
Bakırköy Çocuk B. Yurdu dalgıç tulumba işi	1	"	110.000,00	6.750,00	15,00

1-Birliğimize bağlı Bakım ve Yetiştirme Yurtlarının ihtiyacı, cins, miktar, tahmin bedeli ve geçici teminatı yukarıda yazılı olan on kalem yiyecek ve yakacak maddesi ile dalgıç tulumba işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2-Eksiltme ve ihale 19/Ekim/1977 Çarşamba günü her maddenin hizalarında yazılı saatte ayrı ayrı, Sirkeci Ebussuut Caddesi No.1 deki Birlik Merkezinde yapılacaktır.
3-İstekliler, şartnameyi her gün mesai saatleri içinde Birlik Merkezinde görebilir.
4-Dalgıç tulumba işi ihalesine gireceklerin ihale gününden üç gün evvel Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları yeterlik belgelerini, geçici teminat makbuzları ile birlikte usulüne göre hazırlayacakları teklif mektuplarını her ihale için hizalarında gösterilen saatten bir saat evvel Encümene teslim etmeleri şarttır.

Basın:25766-2316

ÇANKIRI YAPRAKLI BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıdaki beyanı yapılan işler Belediyemizce 2490 sayılı kanunun 31 maddesine göre eksiltmeye konulmuştur.

ARANILACAK ŞARTLAR:

Ticaret ve sanayi odası belgesi, teknik personel bildirisi, taahhüt bildirisi, Bayındırlık Bakanlığından (C) grubunda keşif bedeli kadar iş yaptığına dair müteahhitlik karnesi, Bayındırlık Müdürlüğünden eksiltmeye girme belgesile teminat makbuzunu teklif mektuplarına ekleyerek ihaleden bir saat önce komisyon başkanlığına vermelerini. Şartname ve diğer evraklar mesai saatleri dahilinde Belediyede ücretsiz görülebilir. Postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez. İLAN OLUNUR

Sıra No	İşin Cinsi	Keşif Bedeli	Geçici Teminatı	1977 yılı ödeneği	İhale Tarihi	Saati
1	Otel ve Gazino İnşaatı	877.879.72	38.865.20	624.000.-	14.10.1977	10.00
2	Adi parke ve kaldırım işi	500.000.00	23.750.00	tamamı	14.10.1977	15.00

BASIN: (25706 - 2301)

İLAN

İlerici Kadınlar Derneği Ankara Şubesi İzmir Cad. 38/11'den Macunköy No: 71, Yenimahalle Adresine taşınmıştır.

PO: 2358

[H]aftası başladı

ANKARA- (İSTA) - [...]ararası Çocukları Koruma [...]ünya Çocukları Koruma Haf[...] Haftanın başlaması dolayı[...] Çocuk Esirgeme Kurumu Ge[...] 20 Kasım 1959'da Birleşmiş [...] edilen çocuk hakları bildirisi [...]enlik ve yardım önlemlerin - [...] hayatını kazanmak, imkanla[...] sömürülmeye karşı korunma[...]

[...]rk, din ve insanlar arasında [...]rşısında korunması gerektiğini [...]lliyet gibi her türlü konunun [...]lduğunu söylemiştir.

[...]N YAPTI [...]RETİM VE [...]ETE AÇILDI

İSTANBUL (İSTA)
İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan dün sabah Belediye - nin Okmeydanı ve Selimiye'de yaptırdığı Asfalt Üretim ve Döküm Tesislerini törenle hizmete açtı. Törene kalabalık bir halk topluluğu ve İstanbul ilçe belediye ve CHP başkanları katıldı. Fotoğraflarda açılış töreninde Ahmet İsvan görülüyor.

UDC'NIN HAYATA GEÇIRILME ÇALIŞMALARI

TÜS-DER ANKARA ŞUBESİ UDC' YE KATILMAMANIN FAŞİZME ÇAĞRIDA BULUNMAK ANLAMINA GELDİĞİNİ BELİRTTİ

ANKARA-(İSTA)
Tüm Sağlık Personeli Birleşme ve Dayanışma Derneği TÜS-DER Ankara Şubesi yeni Yönetim Kurulunca yapılan açıklamada Türkiye'yi ekonomik çöküntüden, gerici faşist karması 2. MC'den kurtarmanın tek yolunun Ulusal Demokratik Cephe'de birleşmekten geçtiği belirtilmiş "UDC' ye katılmamak tırmanan faşizme çağrıda bulunmaktır" denilmiştir.

Ulusal Demokratik Cephe'yi işçilerin, köylülerin, teknik elemanların, memurların, küçük esnaf ve sanatkârların tüm tekel dışı katmanların birliği olarak gördüklerini bildiren TÜS-DER Ankara Şube Yönetim Kurulu, tüm üyelerini Ulusal Demokratik Cephe'nin çalışmalarına seferber edeceklerini açıklamışlardır.

Alınan bilgiye göre TÜS-DER Ankara Şube 3. Genel Kurulunda üç liste seçimlere katılmış, Ulusal Demokratik Cephe'den yana tavır alan -Birlik Dayanışma Grubu 207, Demokratik Merkeziyetçiler 40, Demokratik Birlik ise 2 oy almışlardır. Genel Kurula katılan meocular ise salonu terkederek seçime katılmamışlardır.

TÜS-DER Ankara Şube Yönetim Kurulu UDC'ye hayır demenin ya da bu konuda tavır belirlememenin sermayenin ve MC'nin işine yarayacağını belirtmiş özetle şunları söylemiştir.

"-Günümüz dünyası her gün, sömürüye, savaş kışkırtıcılığına ve sermayenin sol kolu oportünizme vura vura dönüyor. Barış ve ilerleme güçleri hergün yeni yeni zaferler kazanıyor. Ülkemizde de işbirlikçi tekelci sermaye yaklaşan sonunu geciktirmek için elinden geleni ardına koymuyor. Terörle, baskıyla, ekonomik baskıyla ve sosyal demogoji ile, barış ve ilerlemeden yana olanları yılgınlığa itmeye çalışıyor. Doğal ihtiyaç maddelerine zam üstüne zam yapılmakta, çalışanların geçim koşulları gün geçtikçe zorlaşmakta, ilericiler ve yurtseverler sokaklarda kurşunlanmakta, işbirlikçi tekelci sermaye çıkarlarını artırmak için her türlü oyunu oynamaktadır. Bunu kendisi başaramayınca ilericiler arasına nifaklar sokarak onları bölmeye ve parçalamaya çalışmaktadır.

Ülkemizi bu ekonomik ve moral çöküntüden, sermayenin iktidarı gerici faşist karması 2. MC'den kurtarmanın tek yolu tüm Ulusal Demokratik güçlerin cephesi olan, 'Ulusal Demokratik Cephe'de birleşmektir."

Lüks otomobillerin sokulmasını yasaklayan kararname hala yürürlüğe konmadı

ANKARA-ANKA -
"Ekonomik istikrar tedbirleri" adı altında açıklanan kararlar arasında lüks otomobillerin ithalinin yasaklanacağının yer almasına, rağmen, ve bu açıklamadan sonra bir ay geçtiği halde kararnamenin hazırlanmadığı ve yürürlüğe girmediği belirtilmektedir. Umut Gazetesinde yeralan bir haberde, bu nedenle komisyoncular bir aydan beri çok sayıda lüks Amerikan otomobilini yurda sokarak gelecekte yüksek fiyatla satabileceği savunulmuştur.

İstikrar tedbirleri arasında yapılan açıklama gereğince, motor hacmi 1700 santimerteküp ve dört silindirden yüksek olan otomobillerin ithali önlenecek, böylece dört silindirden fazlası olan lüks ve Amerikan ve Avrupa arabalarının Türkiye'ye sokulması önlenecektir. Bir aydan beri bu konuda kararname çıkmadığı için, komisyoncuların milyonlarca lira haksız kazanç elde etmelerine, yolaçıldığı da haberde yer almıştır.

Senato' da Türkiye' nin iktisadi durumu hakkında genel görüşme açılması istendi

ANKARA-, İSTA -
Ankara CHP Senatörü İbrahim Öztürk Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına başvurarak, Türkiye'nin mali ve iktisadi durumu üzerinde, genel görüşme açılmasını istemiştir.

Öztürk önergesinde Türkiye'nin battığı Türkiye' nin iflas ettiği tartışmasının yapıldığı bir dönemde bazı ülkelerin Türkiye'ye ambargo uyguladığını Merkez Bankasının transferleri karşılayamama durumunda bulunduğunu, dış ödemeler dengesinin bozulduğunu hatırlatmıştır.

Savcı ve yargıçların can güvenliğinin kalmadığı belirtildi

ANKARA-(İSTA)- Kahramanmaraş CHP Milletvekili Hüseyin Doğan son günlerde yargıç ve Cumhuriyet Savcılarının can güvenliği kalmadığını, adli görevlerini tam anlamıyla yapamadıklarını açıklamıştır.

Doğan, Başbakan Demirel tarafından cevaplanması istemiyle Meclis Başkanlığına verdiği önergesinde İkinci MC Hükümetinin kurulmasından bu yana Diyarbakır' da bir yargıcın, Yüksekova'da bir Savcının öldürüldüklerini, Hekimhan'da bir hakimin evinin kurşunlandığını, Divriği'de ve Ankara'da bulunan iki yargıcın can güvenliğinden yoksun olduklarını söyledikleri belirtilmiştir.

4. Ulusal Türk Üroloji Kongresi Çeşme' de başladı

İZMİR-(AA) Dördüncü Ulusal Türk Üroloji Kongresi dün sabah Çeşme'de Büyük Çeşme Otelinde başlamıştır.

Dört gün devam edecek kongreye, ülkemizin çeşitli illerinden gelen 150 uzmandan başka Amerika İngiltere ve Almanya'dan da ürologlar katılmışlardır.

Devalüasyon Merkez Bankası hesaplarını etkiledi

Son devalüasyon Merkez Bankasına 6 milyara maloldu

● Emisyon ve Merkez Bankası kredilerinde düşüş gerçekleşti

ANKARA(ANKA) -
Merkez Bankası'nın 23 Eylül tarihli durumuna göre, devalüasyon sonucu Türkiye'nin kısa dönemli dış borçlanmalarına tanınan kur garantilerinin döviz hesapları üzerinde 6 milyar liralık etkisi olmuştur. Emisyon hacminde kısa dönemli 2 milyar 082 milyon liralık azalmaya yol açmış, böylece piyasadaki kağıt para miktarı tekrar 70.880 milyon liraya inmiştir.

16-23 Eylül tarihleri arasında Merkez Bankası kredilerinde de azalma gerçekleşirken, emisyonu asıl belirleyici unsur döviz durumu olmuştur. Döviz borçlarında son devalüasyonla ortaya çıkan yüzde 10 oranındaki yükselme, piyasadaki, kağıt para miktarının geçici bir süre için çekilmesini sağlamıştır. Aynı süre içinde kamu kesimine açılan kredilerde 74 milyon lira azalma, özel kesime açılan kredilerde 271 milyon lira yükselme ve tarımsal amaçlı kredilerde de 973 milyon lira düşüş gözlenmiş, böylece tüm Merkez Bankası kredileri hafta içinde 776 milyon lira geriliyerek, 159 milyar 304 milyon liraya inmiştir.

DÖVİZ GELİR GİDER DURUMU

Son hafta içinde, Merkez Bankası'nın döviz hesaplarının Türk Lirası olarak ifadesinde, devalüasyon sonucu yaklaşık (net) 1,3 milyar lira artış gerçekleşmiştir. Türk parasının Dolara karşı değerindeki yüzde 10 oranındaki gerileme, döviz hesaplarının yeniden düzenlenmesi gereğini ortaya çıkarmış ve kısa dönemli borçların karşılığı olan Merkez Bankası döviz taahhütlerinde hafta içinde 6 milyar 367 milyon liralık artış gerçekleşmiştir. Diğer döviz hareketleriyle birlikte 23 Eylül tarihi itibariyle brüt rezervler 543,5 milyon dolara düşmüştür.

Bekleyen ithalat karşılıkları Türk lirası olarak, 36 milyar 212 milyon liraya çıkarken, dolar karşılığı, devalüasyonun etkisiyle 1 milyar 881 milyon dolar gerilemiştir. Dövize Çevrilebilir Mevduat hesaplarından karşılanacak ithalata ilişkin yeni kararı bekleyen ithalat transferlerinin toplamı azaltıcı bir etki yapması beklenmemektedir.

MHP' li bakanın gümrükteki malları yandaşlarına vermeyi planladığı iddia edildi

ANKARA-(ANKA)
Ankara'da onbeş günde bir yayınlanan "Umut" gazetesinde yayınlanan habere göre, Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak tarafından hazırlanan bir kararnameyi AP ve MSP'li Bakanlar imzalarsa, gümrükteki malların bugüne kadar Devlet Malzeme Ofisi tarafından satış ve tahsis işlemleri yapılırken, atama kararnamesi köşke çıkan yeni -Çay-Kur Genel Müdürünce yapılacaktır.

Umut gazetesindeki haberde, Gümrük ve Tekel Bakanı'nın daha önce zamları erken açıklayarak kendi taraftarlarına bir milyar lira kazanç sağladığı, yeni girişimdi de onun devamı olduğu iddia edilmektedir.

İzmit Belediyesi yapımı sürdürülen 30 bin konutta güneş enerjisinden yararlanacak

İZMİT-İSTA
İzmit Belediye Başkanı Erol Köse yeni geliştirilmekte olan güneş enerjisinden ısı elde etmeyi, Türkiye' de ilk kez İzmit'te yapımı halen sürdürülen 30 bin konutluk yeni yerleşmeler projesinde uygulayacaklarını belirtmiştir.

Köse, açıklamasında, konutlarda sağlanacak ısının yüzde 80'inin güneş enerjisinden alınacağını yüzde 20'sinin ise kömürden elde edileceğini, bu konuda hazırlık çalışmalarının hızla sürdürüldüğünü ifade etmiştir.

DİSK Adana Bölge Temsilciliğine Bektaş Avşar tekrar seçildi

ADANA-(İSTA)
DİSK 2. Bölge Konseyi önceki gün DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Fehmi Işıklar'ın katılmasıyla toplanmış ve Bektaş Avşar tekrar Bölge Temsilciliğine seçilmiştir.

Adana, Gaziantep, Diyarbakır, Mersin ve Hatay illerini kapsayan DİSK 2. Bölge Temsilciliği Konseyi önceki gün Adana'da yapılmıştır. Konsey'e katılan DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler bir konuşma yapmıştır. Konsey'de DİSK Örgütlenme Dairesi Başkanı Fehmi Işıklar da hazır bulunmuştur.

Toplantıda, Ulusal Demokratik Cephe'nin ülke çapında hayata geçirilmesi ve yaygınlaştırılması doğrultusunda karar alınmıştır. Yapılan seçimler sonuncunda Bektaş Avşar, büyük bir oy çokluğu ile tekrar seçilmiştir.

Ege Üniversitesinde kontenjan açıkları belirlendi

● Öğrencilerin umutla bekledikleri kontenjan açığı, çok az kişiye yarayacak

İZMİR(- A A -)
Ege Üniversitesine bağlı Fakülte ve Yüksek Okulların kontenjan açıkları kesinlik kazanmıştır. Bu konuda yapılan açıklamada açıkların doldurulması için alınacak öğrencilerin kayıtları, daha önceki senato kararına göre, asli kayıt listelerinin taban puanları gözönüne alınarak ve bu puanların üzerindeki puanlardan ön kayıt sistemi ile yapılacaktır.

Yetkililer, ön kayıtların 6 Ekim akşamına kadar devam edeceğini, 7-8 ve 9 Ekim tarihlerinde de kesin kayıtların yapılacağını söylemişlerdir. Ege Üniversitesine bağlı Fakülte ve Yüksek Okulların kontenjan açıkları şöyledir:

FEN FAKÜLTESİ (FEN PUANI)

Astronomi Bölümü	:5 açık, 443.260 (Taban puan)
Botanik Bölümü	:6 açık, 438.062 (Taban puan)
Fizik Bölümü	: 6 açık, 444.082 (Taban puan)
Jeoloji Bölümü	: 6 açık, 449.640 (Taban puan)
Jeoloji Müh. Bölümü	:3 açık, 456.947 (Taban puan)
Kimya Bölümü	: 3 açık, 468.463 (Taban puan)
Kimyagerlik Bölümü	: 6 açık, 458.050 (Taban puan)
Matematik Bölümü	:14 açık, 451.944 (Taban puan)
Zooloji Bölümü	: 5 açık, 428.681 (Taban puan)

Fen Fakültesinin tüm açık kontenjanı 50'dır.

TIP FAKÜLTESİ : 7 açık, 528.808 taban puan(Fen
Tıp Fakültesi Yüksek Hemşire ve Sağlık Teknolojisi Okulu 20 açık, 415.053 taban puan.

ZİRAAT FAKÜLTESİ (FEN PUANI)

Tarla Bitkileri Yetiş. ve Is. Böl.	:4 açık, 464.064 (T puan)
Bahçe Bitki. Yetiş. ve İs. Böl.	:3 açık, 463.068 (")
Ziraat Teknolojisi Bölümü	:3 açık, 460.718 (")
Ziraat Eko. ve İşlet. Bölümü	:2 açık, 472.567 (")
Bitki Sağlığı Bölümü	:2 açık, 451.471 (")
Gıda Tek. Yüksek Okulu	:1 açık, 461.831 (")

Ziraat Fakültesinin toplam kontenjan açığı sayısı 15'dir

İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu (Lisa : 6 açık 451.442 taban puan, meslek Lisesi : 1 açık, 430.428 taban puan

I.T.B.F. İZMİR ÖN LİSANS YÜKSEK OKULU

Lise : 46 açık, 420.468. taban puan
Meslek Lisesi: 32 açık, 380.762 Taban puan.

SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ

Filoloji Bölümü Alman Dil ve Edebiyatı: 6 açık, 493.084 Taban puan (Y. Dil puan)

Davranış Bilimleri -Psikoloji Bölümü: 3 açık, 446.502 Taban Puan (Toplam Puan)

Tarih-Çoğrafya /-Arkeoloji Bölümü: Tarih Dis : 5 açık, 457.158 Taban puan (Sosyal Puan)

Ege Üniversitesine bağlı Fakülte ve Yüksek Okulları tüm açık kontenjan sayısı ise 78'i meslek lisesi 225'i lise çıkışlı olmak üzere 333'tür.

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kahve Yemenden Gelir
09.40 Çevre Sorunları
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Beraber ve Solo Şarkılar
15.00 Kısa Haberler
15.01 Siklerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Bölgesel Yayın
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Kısa Haberler
21.30 Müzik Mağazin
23.00 Haberler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.40 Eski Melodiler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Ulusal Ezgiler Ulusal Besteler
00.32 Hafif Müzik
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı
12.20 Sağlığımız
13.00 Haberler
13.45 Türküler
14.00 Şarkılar
14.35 Hafif Müzik
15.00 Yabancı Dil Öğrenelim.
16.00 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
17.00 Konser Saati
18.00 Geleneklerimiz, Göreneklerimiz
19.00 Haberler
19.30 Oyun Havaları
20.15 Barok Müzik
20.45 Şarkılar
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler
22.40 Klasik Batı Müziği
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Program ve Kapanış

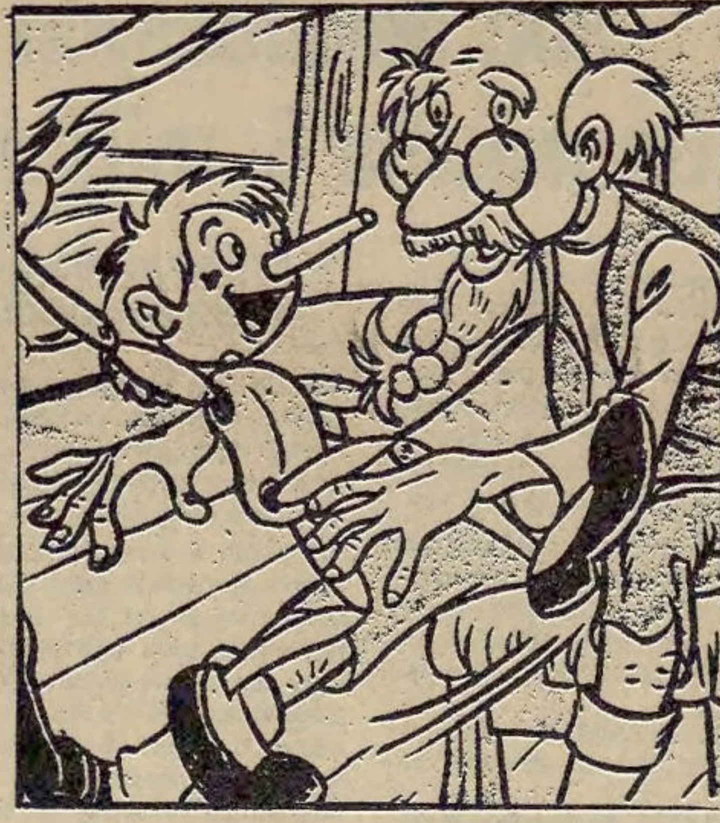
TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Haberler
09.30 Türküler
10.00 Müzik Müzik Müzik
10.50 Şarkılar
11.10 Konser Saati
12.00 Hafif Müzik

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
07.30 Sabah İçin
08.30 Salı Konseri
09.15 Bizden Besteler
10.15 Diskoteğimizden
11.15 Şarkılar ve Söylediklerimiz
11.45 Öğleye Doğru
12.45 Klasik Eserler Geçidi
13.15 Müzik Şöleni
16.00 Konserlerden Seçmeler
17.00 Türküler ve Oyun Havaları
18.00 Yüzyıllar Boyu Müzik
19.00 Salıdan Salıya
20.00 Halk Ozanları Geçiyor
20.30 Müzikten Esintiler
21.15 Bir Solistten Türküler
22.00 Solodan Orkestraya
23.00 Geceden Geceye
24.00 Gece ve Müzik
00.30 Eski Müziğin Ustaları
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.30 PİNOKYO

Çizgi dizi filmin Lütfen İnanın Bana adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölümde, Fare Akahi, Pinokyo'yu kıskanır ve ona çeşitli tuzaklar hazırlar Tilki ve Sansar'la birlikte Pinokyo'yu kandırırlar. Pinokyo göle düşer. Meşe ağacı perisi Pinokyo'ya güç verir ve onu kurtarır. Fare Akahi, bu kez uykusunda Pinokyo'yu parçalamaya karar verir.

19.00 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Televizyon Müzik Eğlence Yayınları Şubesince hazırlanan bu programda, Ankara Radyosu sanatçılarından Zekai Tunca şu şarkılarla ekrana geliyor: Hareli Gözlerin, Ölürsem Yazıktır, Gönlüm Seher Yeli gibi, Gel Gitme Kalmasın Gözüm Yollarda, Yemenimin Uçları...

19.15 EĞİTİM HAFTASI

Televizyon Eğitim Yayınları Şubesince hazırlanan bu programda, okulların açılması ve Eğitim Haftası nedeni ile eğitim sorunları genel olarak gözden geçiriliyor.

20.00 HABERLER

20.40 TV DE YERLİ SİNEMA

Yönetmenliğini Lütfü Ö. Akad'ın yaptığı ve başrollerini Türkan Soray, Yılmaz Duru ile Erol Taş'ın paylaştıkları Ana adlı film yayınlanacak. Filmde Doğu Anadolu'da iki aile arasındaki düşmanlık konu ediliyor.

22.10 TÜRKİYE'DE KONUT SORUNU (2)

3 Ekim günü yayınlanan programın ikinci bölümü yayınlanacak

22.40 POP MÜZİK

Programda David Essex Electric Light adlı parçasıyla programa katılıyor. Ayrıca programda Sibel Egemen ve Modern Folk Üçlüsü de yer alıyor....

22.55 GÜNE BAKIŞ

TV HABERLERİ

Yıllardır spikerlik yapan Jülide Gülizar TV yapımcılığına başlıyor

TRT'nin en eski spikerleri olan Julide Gülizar'ın önümüzdeki günlerde TV. yapımcılığına da başlayacağı bildiriliyor. Karataş döneminde ekranlardan uzun süre uzaklaştırılan Gülizar sonradan yeniden haber spikeri olması yolundaki teklifleri reddetmiştir. Gülizar Karataş'ın TRT Genel Müdürlüğünden alınmasından sonra TV.'de yeniden daha aktif çalışmaya hazır olduğunu belirtmiş ve TV Dairesi Başkanı Yılmaz Dağdeviren'den eğitim dairesine geçici görevle atanmasını istedi.

Gülizar Dağdeviren'in kendisine yapımcılık yapması yolundaki önerisini de kabul etti...

Julide Gülizar Radyoda spikerlik yaparken zaman zaman radyo programları da hazırlamaktaydı.

Jülide Gülizar

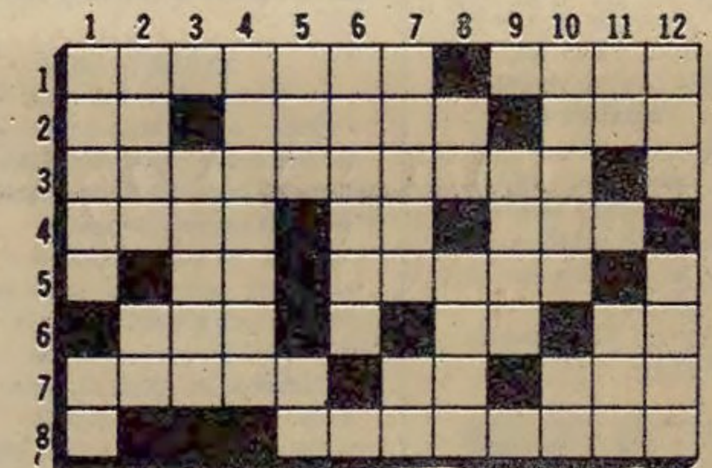
Sınav kazanan sözleşmeli yapımcıların atanması gecikiyor

TRT Televizyon Dairesi tarafından açılan sınav kazanan eski sözleşmeli yapımcıların göreve başlama işlemleri gecikmektedir.

TRT Genel Müdürlüğü tarafından sınavı kazandıktan sonra gerekli işlemleri tamamlattırılan sözleşmeli elemanların göreve başlatılmaları için Genel Müdür Vekilinin "olur" kararı personel dairesi başkanınca uygulanmadı. Personel Dairesi Başkanı sınav kazanan elemanların yapım kursu geçirmeleri gerektiğini önesürüyor.

Sınav kazanan elemanların göreve bir an önce başlayabilmeleri için Genel Müdür Vekilinin Ankara'ya dönmesi bekleniyor.

BULMACA

SOLDAN SAGA. 1-Komandoların üniversitelere saldırı kışlaları haline getirmeye çalıştığı öğrenci barınakları-Bir zaman geçirme yolu. 2-Kırmızı-Ahmet önadlı bir Türk yazarı Bir kadın adı. 3-Boş yere konuşma eğilimi, gevezelik 4-Aydınlık veren şey-TERSİ, Vilâyet-İdealist düşünceye göre maddeyi yaratan 5-TERSİ, Türkiye'nin trafik simgesi-Giysi. 6-Filistin'in kurtuluşu için savaşan örgüt-Beyaz-Dünyanın uydusu. 7-Belirti (eski dilde)-İsim-Bir peygamber. 8-MC'nin ders kitaplarına göre fakir halkın layık olduğu sıfat.

YUKARIDAN AŞAĞI. 1-Alev-Yabancı. 2-Bir erkek adı-Bir radyo yayın dalgası. 3-Parti (eski dilde). 4-Birtarım makinesi. 5- Karadeniz halkından olan-Emsal. 6-Soyluluk (eski dilde). 7-TERSİ, Vücudu beyine bağlayan damarlardan her biri-Bir alan ölçüsü birimi. 8-Mililitrenin kısa yazılışı-Süre (eski dilde). 9- Bir Arap ülkesi. 10-Bir erkek adı-Dumanın bıraktığı. 11-Akıl-İsyan eden. 12-Bir peygamber-Kuru soğuk.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA. 1-Pahalılık yO. 2-Ata-Sarahat. 3-Resmi-Atama. 4-İşsizlik-Sağ. 5-Al-Al-Sen. 6-İtalik- Ak. 7-Tenekeci-As. 8- Kanon-Latife.

YUKARIDAN AŞAĞI. 1-Paris. 2-Ateş-itA. 3- Hassaten. 4-Milano. 5-İz-Len. 6-Is-Laik. 7-La-İlkel. 8-Irak Ca. 9-Kat-Sait. 10 - Hasek. 11-Yaman-Af. 12-Otağ-İse.

Altın yumurtlayan Almancılar

Yurtdışındaki işçilerimiz ve sorunları

Ali ELİŞ

Eğitim, öğretim ve yurt dışındaki çocuklarımızın sorunları bir türlü çözümlenemiyor

-----3-----

Federal Almanya'da yaşayan yabancı işçi çocuğu sayısının 1 milyon olduğu tahmin ediliyor. Bunlardan okul çağına gelenlerin yarısından fazlası okula başlama olanağı bile bulamıyor. 1970/71 öğretim yılında okul çağındaki çocukların 90.340'ı okula başlayabilme olanağı bulurken 100 binden fazlası bu imkândan yoksundu. Yabancı işçilerin ve çocuklarının en yoğun olduğu Kuzey Ren Vestfalya eyaletinde durum daha da acı. Okul çağındaki her beş yabancı çocuğundan biri okula başlama olanağı bulabiliyor. Federal Almanya'daki 250 bin dolayındaki çocuğumuza 250 Türk öğretmen düşüyor.

Okula başlayan yabancı işçi çocuklarının yüzde sekseni okulu bitiremeden ayrılıyorlar. Geri kalanların ise ancak yüzde ikisi bir meslek okuluna başlıyor. Ancak yüzde biri bu okulları bitirebiliyor. İşverenler bu durumdan yararlanarak, yasalara aykırı olmasına rağmen, çocukları düşük ücretle çalıştırıyorlar. Okul çağına gelmemiş yabancı çocukların onda birine çocuk bahçelerinde veya benzeri kuruluşlarda yer bulunabiliyor.

Bu sayılar apaçık ortaya koyuyor ki, halkımızın geleceği tek ümidimiz çocuklarımız, medeniyetin beşiği denilen Avrupa'da bir cahiller ordusu, geleceğin uluslararası yedek sanayi ordusu ve vasıfsız işçi ordusunun maddi kaynağı olmaktadır. Ülkemizin ve halkımızın gelişmesi için en hayati unsur, insan unsuru, böylece köreltilmeye çalışılıyor.

Bu arada, erkek yabancı işçilerin yüzde 94'ü, kadın yabancı işçilerin yüzde 97'si, mesleki eğitim ve mesleki ilerleme olanaklarından tamamen yoksun bırakılıyorlar.

Federal Almanya'daki Türkiyeli çocuklar çoğu zaman başı boş dolaşıyor.....

İşçilerimizin dil sorunu

Manheim Üniversitesi'nin yaptığı bir araştırmaya göre, genel olarak yabancı işçilerin yüzde 71'i Almanca radyoyu hiç anlamıyor, yüzde 96,2'si Almanca gazeteyi anlamıyor; yüzde 92,5'u ise mektup yazamaz durumda. Ülkemizden gelen işçiler arasında Almanca bilenler parmakla gösterilecek kadar azdır. Dil bilmeyen, öğrenmekten yoksun tutulan bir işçimizin mesleki eğitim ve ilerleme olanaklarından hiç yararlanamayacağı apaçık bellidir.

Federal Almanya'daki yabancı işçi çocuklarının ve onlar için de geçerli olan okula gitme mecburiyeti kâğıt üzerinde kalmıştır. Okul çağına gelmiş yabancı işçi çocuklarının tümünün tespiti için nüfus dairesi, yabancılar polisi, İş Bulma Kurumu ve sanayi kontrol makamı birlikte çalışmalıdır. Böylece, 16 yaşından aşağı olup, poliste kayıtlı olmayan, ancak adı verilen kuruluşlarca bilinen çocukların sayısı tespit edilerek, öğrenime devam etmeleri sağlanması gereklidir.

İşçi çocuklarının sayıları göz önüne alınarak, tüm Federal Almanya'da, tek eğitim sistemi uygulanması zorunlu bir hale gelmiştir.

Yabancı işçi çocukları için, çocuk yuva ve kreşlerinde yer bulmak büyük bir sorun olmaktadır. Şayet o çocuklarda, küçük yaşlarda, bu yuvalarda yer bulabilseler, onların dil öğrenmeleri daha kolay olabilecektir.

Çocuklara, Almanca'yı, Alman öğretmenlerin öğretmesi lazımdır. Almancayı yarım bilenler için geliştirme kursları açılmalı ve çocukların Alman akranlarından soyutlanmamaları için Alman sınıflarına alınmalıdırlar.

Ana dilde, yani Türkçe eğitimde, yetenekli öğretmenlerin yardımıyle, halkımızın kültür, gelenek ve göreneklerine uygun ve Türkiye'ye döndüğü zaman toplumla kaynaşmasını sağlayacak bir şekilde yapılmalıdır.

Türk öğretmenlerin Almanca bilmeleri ve pedagojik açıdan yeterli olmaları gereklidir. Türkiye'den gönderilen öğretmenlerin bir kısmı bilinerek seçilmiş ve buraya gönderilmişlerdir. Belli bir partinin faşist fikirlerini küçük ve temiz dimağlara sokmak eğilimindedirler. Bunun önüne geçilmelidir.

Türkiye'den getirilmekte olan öğretmenlerin yerine, yıllarca burada işçi olarak çalışmış ve Almanca'yı öğrenmiş işçi öğretmenlere görev verilmelidir.

Türkiye'de öğrenim mecburiyeti 5 yıl, F. Almanya'da 9 yıldır. Türkiye'de ilkokulu bitiren bir çocuğun burada daha dört yıl okula gitme zorunluluğu vardır. Bu sebepten çocuklarımızın bir sürü kaybı olmaktadır. Bilinmeyerek getirilen çocuklar 3-4 yıl gibi uzun zaman kaybına uğramakta ve okuma-zevkini yitirmektedirler.

Denk düşen sınıf karneleri, okul diplomaları gerek Türk ve gerekse Alman Eğitim ve Kültür Bakanlıklarınca yapılacak bir anlaşma ile tanınması, bu şekilde sene kaybının önlenmesi zorunlu olmaktadır.

Yurt dışındaki çocuklarımızın gerçek durumu nedir?

1976 yılı sonunda, yurt dışındaki 0-21 yaş arasındaki çocukların sayısının 350 bin civarında olduğu saptanmıştı. Federal Almanya'daki 150 bin çocuğun yüzde 2'si çocuk yuvaları ve kreşlerde yer bulabilmiş, temel eğitim çağındaki 92 bin çocuğumuzun ancak yüzde 51'i okula başlayabilmiş, 16-21 yaşları arasındaki 35 bin çocuğumuz ise hiç bir eğitim olanağına sahip olamamıştır.

İlk öğrenimden sonra liselere girebilen çocuk sayısı yüzde 2'dir. Bunların yüzde 98'i başarısız olmuştur. Bu yüzde 2'lik sayının ise yüzde 68'i başarısız olmuş, başarılı olanların ise, konsolos veya memur çocukları olduğu saptanmıştır.

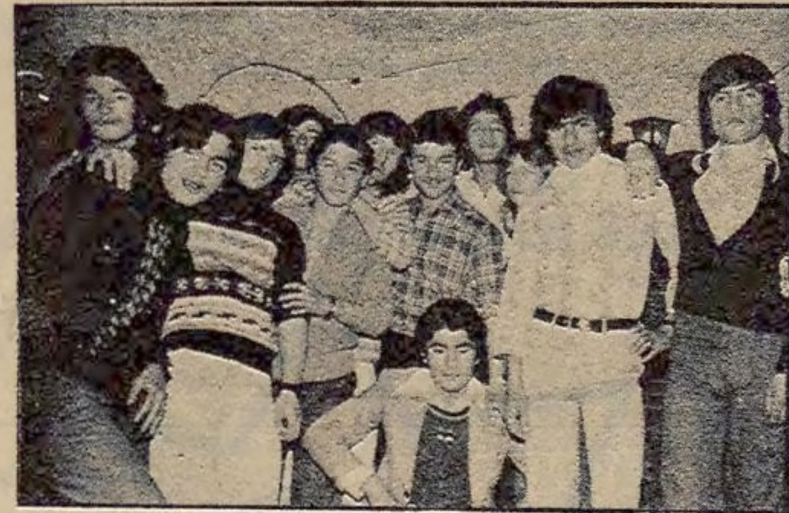
Çocuklar bu durumda, babaları gibi, eğer iş bulabilirlerse yardımcı işçi olarak çalışmaktadırlar.

Görüldüğü gibi çocuklarımız bir yandan yabancı ülkenin dilini öğrenememekte ve eğitim olanaklarından faydalanamamakta, diğer yandan ana dilleri Türkçe'yi unutmakta ve kültürümüzle bağları zayıflamaktadır. İki kültürden yoksun büyüyen bu çocuklar yerli halk tarafından da horlanmaktadırlar.

Kötü yola itiliyorlar

Geçim derdinde olan işçilerimiz, çocuklarının eğitimi ile ilgilenememektedirler.

Başıboş kalan bu çocuklar çok kötü alışkanlıklar edinmektedirler. Esrar satıcısı şebekelerin eline düşüyor, bu maddelere alışıyorlar. Suç işleyen şebekelere katılıyor, hırsızlık, dolandırıcılık, yaralama, ırza tecavüz, otomatları soyma v.s. suçlar işliyorlar.

Bu Türkiyeli gençler ne olacaklar? Nasıl yetişecek, hangi toplumla kaynaşabilecekler?

Türkiye diğer sorunlara olduğu gibi, bu soruna da kayıtsız kalmıştır. Türkiye'ye dönen çocukların dahi sorunlarıyle ilgilenmemiştir. Hep vaat etmiş, fakat bir türlü çare aramamıştır. Bu çocuklar Türkiye'de bile eğitim noksanlığı ve Türkçe diline yeteri kadar hakim olamadıkları için hor görülmekte ve aşağılık duygusuna kapılmaktadırlar.

Batı Berlin'de işçilerimizin bölücü eğitime karşı bir eylemleri

Ailelerin birliği neden engelleniyor

Milyonlarca insanın başka ülkelere göçü, bu insanların toplumsal yaşantılarını altüst etmiş, aileleri parçalamış, aile bireylerini maddi, manevi bunalımlara itmiştir. Gelişmiş kapitalist ülkelerin hükümetleri bu koşulları iyileştirecekleri yerde, daha da zorlaştıran tedbirler almaya devam etmektedirler.

Avrupa İnsan Hakları Konvensiyonu'nun 8. ve 14. maddeleri, F. Almanya'ya Anayasasının 6. maddesi, ailelerin birlikte yaşamasını, istediği yerde yerleşebilmesini garanti altına almıştır. Ancak bu hükümetin, bugüne kadarki politikası, bu temel hakları yabancı emekçilerden esirgemek olmuştur. Ailesini getirebilmesi için yabancı işçilere koyulan kısıtlamalar, hükümet yetkililerinin "Çalışma ve sosyal haklar bakımından yerli ve yabancıların eşit olduğu" yolundaki sözlerinin geçersiz olduğunu yansıtmaktadır.

Özellikle kriz döneminde yabancı işçilere büyük zorluklar çıkarılmıştır. Bayern eyaletinde, ailesini getirmek isteyen yabancıdan, kişi başına 12 metrekare yer göstermesi istenmiştir. Oysa Federal Alman vatandaşı için bu zorunluluk 6 metrekaredir.

Getirilmek istenen çocuklar için de aynı güçlükler söz konusudur. Federal Almanya'ya getirilmek istenen bir çocuğa bir iş veya eğitim yeri gösterildiği takdirde izin verilmektedir. Bu da çok zor bir durum ve engel arzetmektedir.

Çeşitli zorluklara katlanarak F. Almanya'ya gelebilmiş yabancı kadınlar, erkeklere göre daha ağır koşullar altındadır. Onlar, kapitalist bir ülke olan F. Almanya'da kadın oldukları için farklı muamele gördükleri gibi, yabancı oldukları için ayrıca ağır koşullar altına itilmişlerdir.

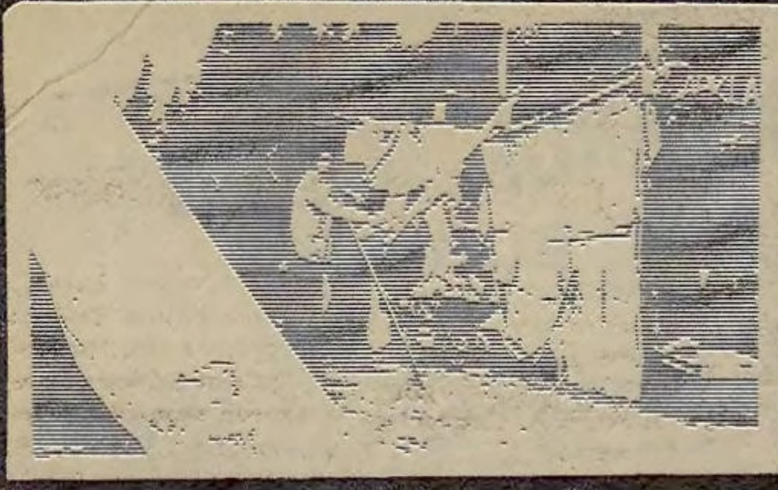
Çalışma hayatında olduğu gibi, hayatın diğer bölümlerinde de daha kesin bir biçimde tecrit içindedirler. Dil bilme oranı daha düşüktür. Türk kadınlarının yüzde 55'i ise kendi dillerinde okuma-yazma bilmemektedir.

1970 yılından sonra buraya gelen kadın sayısında sürekli bir artış göstererek, 1973 yılında yabancı kadınların sayısı 706.600'e ulaşmıştır. Özellikle, tekstil, konfeksiyon, kimya, kağıt, balıkçılık, besin ve hizmet sektöründe çalışan yabancı kadınlar içinde Türkiyeli kadınlar ikinci sırada gelmektedir. Bu oran yaklaşık 130 bin yüzde 18'lik bir orandır. Bunlar en düşük ücret gruplarında, en pis ve en onur kırıcı işlerde çalışmaktadırlar. Bu durum, bütün uluslararası sözleşmelere aykırıdır

Yabancı kadınların, eşit işe eşit ücret alması, eşit eğitim hakkı, mesleğini serbestçe seçebilme hakkı, mesleki ilerleme hakkı ve ana olarak bütün yasal haklardan yararlanma olanağını gerçekleştirecek aktif bir politika izlenmelidir. Öte yandan, kadınların her türlü ailevi sorunlarını danışabilecekleri, kendi dillerinde danışma merkezleri açılmalıdır.

Yarın: Konut ve sağlık sorunu

Döner mi yolundan grev yiğidi Kışın soğukları yaz gelir bize !

GREV YERLERİNDE KIŞ HAZIRLIĞI

İbrahim ERGÜN
Muammer ÇAĞAR
Erdoğan ÇETİNKAYA

VIZ GELIR BIZE

Korkumuz yok baskı ile zulümden
MESS' in oyunları vız gelir bize
Kışın soğukları, açlık, susuzluk
Ölümden korkmayız vız gelir bize

Sökmez bize gayrı MESS' in tehdidi
Aldatıyor her gün kendi kendini
Döner mi yolundan GREV yiğidi
Kışın soğukları yaz gelir bize

Grev yerlerinde: kış, kararlılığı bozamıyor...

BEKO—TEKNİK

Maden-İş 16. Bölgeden görüşme izni alıp yola koyuluyoruz. Fabrika ya vardığımızda, kalabalık bir işçi grubu bizleri karşılıyor. Bizden hemen sonra, kumanya arabası geliyor, grev yerine Hep birlikte boşaltıyorlar kumanyaları Soğuk, yağmur, hiç etkilemiyor kararlı işçileri. Ne kadar azimli oldukları, dayanışmalarından belli oluyor.

"Üşüyor musun?" diye soruyorum. Necla Kayabaş isimli hanım işçiye.

-"Neden üşüyecekmişim ! Bizdeki bu kararlılık, direnme olduktan sonra'; Bu dayanışma sıcaklığı, hakkımızı alana dek devam edecek. On beş kış da devam etse, biz bayan işçiler, diğer arkadaşlarımızın yanındayız."

123. gününü doldurdu, Beko-Teknik'teki Maden-İş grevi. Diğer fabrikalarda olduğu gibi, buranın da patronu MESS'in politikasını uygulamaya devam ediyor. Bir kaç defa oyuna getirmek istedi işçileri. Başaramadı ama.. Tüm işçiler gibi, Beko-Teknik işçileri de bilinçleşmişti artık...

"-Arkadaşlarımızın moralleri oldukça yüksek. Dayanışmamız, eskisinden daha kuvvetli devam ediyor. Soğukların gelmesi bizi hiç etkilemiyor. Diğer demokratik kuruluşlar, maddi ve manevi yardımlarını esirgemiyorlar bizden. Türk-İş'e bağlı yakın fabrikalar bile yardım ediyorlar" diyor Bahattin Barışsever adlı işçi.

Kışa hazırlık. Kazaklar örülüyor...

Biriket yığınları duruyor az ileride. Hep birlikte grev damı inşa edecekler. Bölge Temsilciliğine kömür ve soba gibi yardımlar da gelmiş.

Bayan işçiler sofra hazırlıyorlar. "Misafir umduğunu değil bulduğunu yer örneğin, oturuyoruz hep birlikte sofraya. Hem yiyor hem konuşuyoruz. İlyas, Dursun, Semra, Rukiye, Münevver, sırayla sözalıyorlar.

"-Kışın gelmesi bizi etkilemez! Bizim için önemli olan, ekonomik ve siyasal olarak istemiş olduğumuz haklardır!... İşçi sınıfına yakışır bir hareket olarak, toplusözleşme için hazırlamış olduğumuz taslağın tamamını almak için sonuna kadar direnmeye kararlıyız. Direnmemiz bir kış değil on kış bile devam etse yine aynı gücü taşımaya kararlıyız."

"- Biz greve çıktığımız an da, MESS, Maden-İş'i çökertmek için bir takım oyunlara girişti! Fakat, işçi sınıfının kararlı mücadelesi bu oyunları bozdu! Bozacaktır da!... Umduğu gibi çıkmayan, yiğit Maden-İş üyeleri bundan sonra da onların hiç tahmin etmeyecekleri gibi, ellerinde bulunan on kuruşu veya bir zeytini bölüşerek, tüm haklarını alıncaya kadar bütün engelleri aşacaktır ! Her hangi bir oyuna yönelmesinler ! Bizim kulübelerimiz, onların kaloriferli odalarından daha sıcak ! Dayanışmamızın, yürekliliğimizin sıcaklığı gibi..."

"-"Karda, kışta, buzda mücadelemizden yılmayacağız ! Burada bekleyeceğiz !. MESS'i de ezip buraya gireceğiz..."

"-Evliyim, bir çocuğum var. Her türlü zorluklara katlanıyorum. Fabrikamız da kreş yok. Bu mücadeleyi başardıktan sonra, kreş için de mücadele edeceğiz. Zatan mücadelemiz çocuklarımızın davasıdır. Onların geleceği için vermiş olduğumuz direnişte kararlıyız."

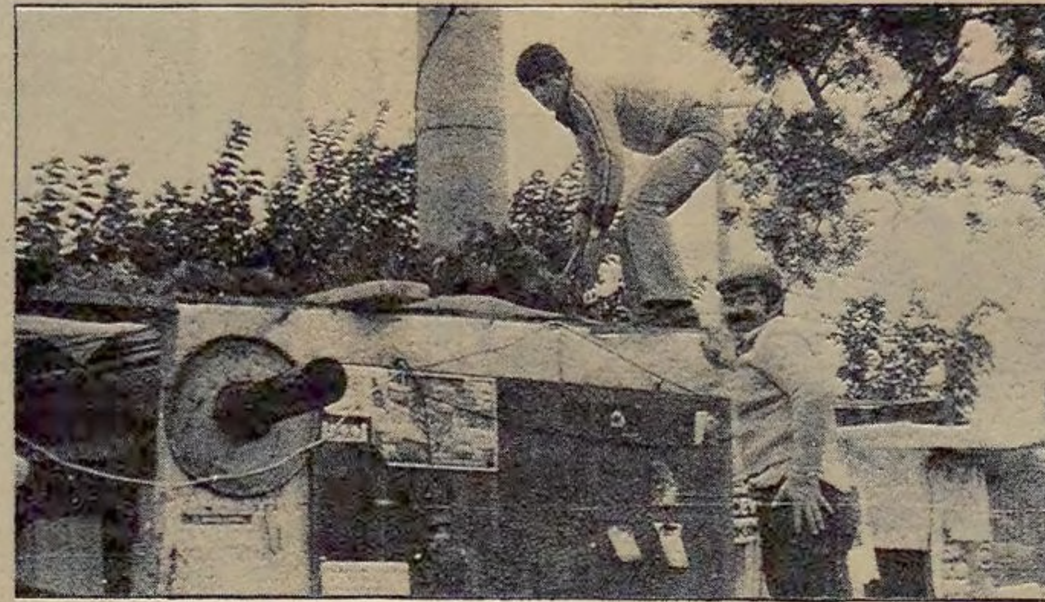
"-Grevimizin 123. günü olmasına rağmen, kendimi çok güçlü hissediyorum! Bu kadınlığımla!.. Annelerimiz, babalarımız, beylerimiz bile evlerimiz debizimle beraber. Grev yerine, gözümüz arkada olmadan geliyoruz. Onlar evlerimizde bizim yerlerimizi aratmıyorlar..."

Ayrılıyoruz, Beko-Teknik'ten. Yine hep birlikte uğurluyorlar. "Mücadelemiz, ileri demokratik bir düzen içindir" diye bağırıyorlar arkamızdan...

İlyas Ural adlı işçi koşarak yetişiyor bize, Bir şiir yazmış. Alıyoruz, kendisinden. bir heyecan var İlyas Ural'ın gözlerinde. Yazmış olduğu şiirde ki gibi.........

AS ELEKTROD

Havaların soğumasıyla birlikte, tekelci sermayenin madeni eşya işkolundaki örgütü MESS'e karşı direnen MAden-İş'e bağlı işyerlerinde yeni bir heyecan başladı. AS Elektrod işçileri de, kış mevsiminin karlı, rüzgarlı günlerinde kendilerini soğuktan koruyabilmek, eğitimlerini, tartışmalarını sıcak bir odada yapabilmek için yenikonut, soba, yakacak, battaniye vb. ihtiyaçlarını karşılama hazırlıklarına girdiler.

As Elektrod'da yazlık grev çadırı sökülüyor...

As Elektrod Fabrikasında grevdeki işçiler, kış hazırlıklarına yazlık grev çadırlarını sökerek, biriketten "Grev - Kondu" yapımıyla başladılar.

İş bölümü halinde hazırlıklarını sürdüren işçilerden bir kısmı, tüm hünerlerini göstererek özenle biriket örmeye çalışırken, diğer işçilerde tavanı yapma konusunda getirilen önerileri tartışıyorlar.

Biriketciden ay başında verilmek üzere ödünç aldıklarını söyleyen işçiler, MESS patronlarını dize getirip tüm haklarını alıncaya kadar yaz, kış demeden mücadelelerini sürdüreceklerini belirtiyorlar.

Daha sonra As Elektrod İşçileri görüşlerini şu şekilde özetliyorlar.

"-Oysa MESS patronları planlarını, işçilerin bir kaç ay içerisinde çözülerek, grevi sürdüremeycekleri düşüncesi üzerine kurmuşlardı. Evdeki pazarın çarşıya uymadığını görünce bu kez mektuplarla, gizli toplantılarla, işçilerin içerisine ajanlar sokarak grev kırıcılığına gittiler. Tüm bunlardan elleri boş dönünce artık kışın soğuğunda ve masrafların çokluğu karşısında, işçilerin aldıkları bin lirayla geçinemeyecekleri ve grev çadırlarında barınamacayları düşüncesiyle havaların soğumasını bekliyorlardı. Bu planları da boşa gitti ne yazık ki."

As Elektrod İşçileri büyük bir coşku ve kararlılıkla başlattılar grevi. Bu kez de aynı coşku ve kararlılıkla kış hazırlıklarını sürdürüyorlar......

MESAN'da kışlık "Grev-Kondu"

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON

İstanbul'da yağışlar başladı. Zaten kış aylarına şurada ne kaldı. Kimileri deniz kenarındaki yazlık evlerinden, yatlarını, kotralarını alıp dönüyor. Önümüzdeki kışı da lüks villalarında deniz kenarında geçirdiği yazı hayalleyerek elinde Viskisi, kalaoriferinin başında, kimileri de çocuklarına bir lokma daha fazla ekmek verebilmek daha güzel bir dünya bırakabilmek için grev yerlerinde kışı karşılamaya hazırlanıyor. İşte DİSK ve onun savaşkan örgütü Maden-İş'li binlerce işçi de "Savaşsız ve sömürüsüz bir dünya" için tekelci sermayenin örgütü MESS'e karşı grev çadırlarında...

"-Üşümek mi? Sen ne diyorsun kardeşim biz çockularımız için, onların insanca yaşaması için, zenginlerin çocuklarına gıpta etmemeleri için buradayız. Üşümek değil can pahasına da olsa dim dik ayaktayız ve grev çadırlarımızdayız. Hem neden üşüyeceğiz gördüğün gibi sobamız her zaman kömürle dolu."

Bunları söyleyen 59 gündür MESS e karşı grevde bulunan Türk Telekominikasyon. Fabrikasında çalışan 4 çocuk anası Rukiya Yavaş... "Yaşım 39 1954 yılından beri işçilik yapıyorum. Bu fabrikada da 1,5 senedir çalışıyorum. Ben bu güne kadar hep sendikasız yerlerde çalıştım. O nedenle grev nedir bilmiyordum. Ama şimdi öğrendim. Sendikamız Maden-İş, bizim için, grev kararı aldı. MESS bizi çok sömürüyordu, ev kiralarının 1500-2000 lira olduğu devirde biz işçileri 1300 liraya çalışmaya zorluyordu. Artık yeter dedik."

Biraz da kış hazırlıkları için bilgi alalım dedik. İşyeri Baş Temsilcisi Remzi Göksel bu konuda şunları söyledi:

"-Greve çıktığımız gün kışın da grevin devam edeceğini düşünerek tedbirimizi önceden aldık. Soba ve kömür temin ettik. Gördüğünüz grev kulubesini önceden yapmıştık. Soğuklar başlayınca camını taktık ve içini de soğuk girmeyecek şekilde kapladık. Sendikamız Maden-İş bize kışın üşümeyelim diye branda gönderdi. Biz de ihtiyacımız olmadığı için ihtiyacı olan grevdeki diğer arkadaşlarımıza iletilmek üzere iade ettik. Yemeğimizi burada pişiriyoruz. Günde 3 çeşit yemek yapıyor bayan arkadaşlarımız."

Remzi Göksel, bunları söyledikten sonra biz diğer grev yerlerine gitmek için müsaade istedik. Ayrılırken kadın işçiler çocukları için kışlık kazaklar örürken arkamızdan seslendiler.

"-Herşeyimiz var. İlerici kuruluşlar ve Sendikamız elinden gelen yardımı yapıyor. Kararlıyız. Onlara selam söyleyin..."

MESAN

"Çekilmez oldu kapitalistlerin kahrı
Bırakmazlar otel, motel, villa ile barı
Emekçileri bilinciyle el eledir yarı
Zalimlik MESS'teki burjuvanın kârı"
Geçti KIŞ ayları yakındır emekçilerin baharı."..

Evet geçti kış, ayları diyor MESAN'daki Hüseyin Ocak... MESS'e karşı 129 gündür yiğitçe direnen Maden-İş üyesi binlerce işçi de aynı şeyler söylüyor diyor Hüseyin Ocak.

Evet şimdi MESAN'dayız. MESAN Fabrikasını bilmeyen yoktur. Bilmeyenlere bir kez daha hatırlatalım. Hani "Çingene" diye adlandırılan yeri yurtları olmayan bir lokma ekmek uğruna "Marlboro var" "Kent var" diye bağırarak sigara kaçakçılarına alet olan insanların bulunduğu semtte, Dolapdere'de.

Yemekler neşe içinde pişiriliyor...

Hani işçi sınıfı ile onun yolundaki sanatçıların her geçenin görebileceği şekilde işçi sınıfının kavgasını vurgulayan boy boy resimlerin çizildiği duvarlar... Dolapdere... ve MESAN...

MESAN işyerine gittiğimizde işçi Hüseyin Ocak yukarıda kendi yazdığı şiirini okumaktaydı.

"-Bak kardeşim ben evli ve 3 çocuk babasıyım. Türkiye, "böyyük Türkiye" değildir. Eğer Türkiye bazılarının 25 bin lira aldığı bize de 1300 liranın çok görüldüğü Türkiye ise hiç "böyyük" değildir.

129 gündür grevdeyiz kış da gelse yaz da gelse bizim için farketmez. Bu dava, bu kavga sadece bizim değil tüm işçi sınıfının ve emekçi halkın kavgasıdır. Hanibir türkü var "Kavganın haklı olanı erkek dişi bilmiyor" diye, İlerici kadınlarımız, gençlerimiz ve bizimle dayanışmalarını gösteren diğer işçi arkadaşlarımız ve tü... emekçiler olduktan sonra MESS'in baskısı vız gelir. Hiç sevinmesinler mücadelemiz amaca ulaşana kadar devam edecektir." dedi. Hüseyin Ocak. Ve şiirden dizelerini okumaya devam etti...

"Biz ezilenler verdik el ele
Hedefe varmak için içten gele
Tüm burjuva yönetimlerine
Bir dahadönmemek üzere haydi güle güle."

Hüseyin Ocak şiirine devam edeceği sırada içeriye İşyeri Baştemsilci Zübeyir Nehirli girdi.

"-Nasıl kışlık kulübemizi beğendin mi?."

Kulübe dediği tam fabrikanın karşısında birketten örülmüş, içi çok geniş çaydanlığı, buzdolabı, masa ve sandalyeleri olan bir evdi...

"-Biz yaptık" dedi Zübeyir Nehirli ve anlattı:

-MESAN işyerinde 4 yıldır çalışıyorum. Son DGM direnişinde patron beni işten attı. MESS'e karşı grev başlayınca grevdeki arkadaşlarımla olmak için ben de greve katıldım. İlk günler suntadan bir baraka kurmuştuk. Grevin uzayacağını tahmin ederek bu barakanın yerine tüm işçi ardadaşlarla birlikte bu gördüğünüz birketten evi yaptık. Sobamız var. Kömürümüz var. Kış bize engel olmaz. MESS'i nasıl karşıladıysak kışı da karşılayacak güç ve kararlılıktayız. Sendikamızın kışlık yardım teklifini biz de ihtiyacımız olmadığı için geri verdik. Dolapdere halkı yoksul. Yoksullar yoksulların halinden anlar. Bize çok yardımları dokunuyor. Diğer işçi arkadaşlar, ilerici kuruluş ve sanatçılardan da büyük destek görüyoruz. Senin anlayacağın DGM'yi nasıl ezdikse MESS'i de ezmeye kararlıyız."

"Oturmuş liderler asayiş ararlar
Büyük Türkiye diye nutuk atarlar
Kanunlarını gahi suçla, gahi güçle basarlar
Ezilen kitle UDC ile haksızlığa karşı koyarlar."

Evet biz MESAN grevcilerine başarılar dileyerek ayrılırken Hüseyin Ocak da kendi yazdığı dizeleri okumaya devam ediyordu

İşçiler ve Teksif Sendikasının ihaneti

Savaş Durmaz

Zam denen afetin yapılıp ve uygulamaya konduğu bu günlerde Türk-İş üyesi Teksif sendikasının 100 bini aşan işçi kitlesi adınasözleşme imzalaması, tekstil işkolunda çalışan işçilere karşı işlenen en büyük suçtur. Teksif sendikası üyesi işçiler bunu yutmadı yutmayacakta. Teksif işçi sınıfına bu ihanetinin hesabını er geç ödeyecektir.

Sermaye yanlısı, işçi düşmanı sarı sendikalar ne yaparsa yapsınlar, burjuvazi ile birlik olup işçileri istedikleri kadar baskı altında tutsunlar Nafile. İşçilerin bilinçlenmesini, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen yolunda mücadeleye katılmasını engelleyemeyeceklerdir. Her geçtiğimizgün debiz işçilerin artan bilinci ve haklı mücadelesi bunu gösteriyor. Burjuvazinin ve bu sarı sendikaların gerçek yüzünü bir kez daha öğreniyoruz.

Bilindiği gibi, Teksif sendikası bir devlet teşekkülü olan Sümerbank'a ait bazı işyerlerinde 30100 işçi adına bir süre önce 4 aydan fazla süren grev yaptı. Sonunda pek içaçıcı olmayan ve işçilerin tepkisine yol açan bir toplu sözleşme imzaladı. Aradan 3-5 gün geçmeden aynı şartlarla özel sektöre ait işyerlerinde çalışan 80.000 işçi adına diğer bir sözleşme imzaladı.

İşverenlerden yana açıkça bir tutum izleyen Teksif sendikasının Sümerbanka ait iş yerlerinde greve gitmesindeki maksat, MSP'yi baskı altında tutmak, AP ve MHP'ye yaranmaktı. Ayrıca MC'nin ekonomik alanda devlet teşekkülleri zarar ediyor iddiasına destek olmak içindi.

Nitekim, Teksif sendikası genel merkezinin imzasını taşıyan ve seçim öncesi yayınladıkları bildiride bu gerçeği açığa vurmuşlardı. Bildiride "MSP'nin gerici ve çağdışı bir zihniyetin temsilcisi olduğu açıklanmış, işçilerin MSP'ye oy vermemesi istenmiştir. Kısaca Türk-iş'in 2 yüzlü politikası uygulanmıştır.

MC'nin ekonomik politikasına destek olması ise, öteden beri devlet iktisadi teşekküllerinde zarar ettiği dolayısıyla özel sektöre devredilmesinin faydalı olacağının düşüncesini haklı çıkarmak, ayrıca Teksif Sendikası önceki dönemde değişik tarihlerde imzalamış olduğu sözleşmeli rin tümünü aynı tarihe getirmek ve işkolu yetkisini bir müddet daha elinde tutmak için greve çıkmıştır.

Kapitalist düzenin sömürü çarklarına alet olan başta Türk-iş ve ona bağlı sarı sendikalar işçi sınıfına ihanet etmekte ısrarlı görünüyorlar. Ancak işçi sınıfı bu gangster sendikacılık anlayışını yıkmak için savaşımını sürdürüyor ve sürdürecektir.

İşçi sınıfınıngelişip güçlenen mücadelesine karşın sarı sendikaları alet olarak öne süren burjuvazinin hesabı boşa çıkacak ve yenilecektir. İşçi sınıfına ihanet eden Teksif sendikası da er geç yıkılacaktır.

SENDİKA HABERLERİ

Genel-İş İzmir 3 Nolu Şube Temsilciler Meclisi toplandı

İZMİR- (İSTA)- DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası İzmir 3 Nolu Şubesi Genel Kuruldan sonra yaptığı Temsilciler ve Baştemsilciler düzeyindeki ilk toplantısı sona ermiştir Toplantıda bir konuşma yapan Genel -İş 3. Bölge Temsilciliğinden Yalçın Ergündoğan, "işçilerin, köylülerin, tüm emekçi halkın Sosyalizme açılan ileridemokratik iktidarını oluşturmak UDC'den geçer" demiştir.

Genel-İş Sendikası İzmir Şubesinin Genel Kurul'dan sonra yaptığı sendika temsilci ve baştemsilcilerinin şube yöneticileriyle tanıştırılması için düzenlenen toplantı ilk konuşmayı Genel-İş İzmir Şube Başkanı Mehmet Dinç yapmıştır. Dinç konuşmasında yeni toplusözleşme hükümleri üzerinde durmuştur. DİSK 3. Bölge Temsilcisi Cemal Kıral da toplantıya gönderdiği telgrafda, Genel Yönetim Kurulu toplantısına katılması nedeniyle gelemediğini bildirmiş'Sosyalizme açılan ileri demokratik düzeni kurma savaşımında vermiş olduğumuz sanlı kayganın yanındayız" demiştir.

Çeşitli sendikal konuların da tartışıldığı Genel-İş İzmir Şubesi Temsilciler Meclisi toplantısında son konuşmayı Şube Temsilcilerinden Yalçın Ergündoğan yapmıştır. Ergündoğan, gerici faşist güçlerin baskı ve terörünü emekç kitleler üzerine son günlerde iyice yoğunlaştırdığını, işsizlikten, pahalılıktan, yoksulluktan ve zamlardan "parababalarının"düzeni olan kapitalizmin sorumlu olduğunu belirtmiş özetle sunları söylemiştir:

"Başta biz işçiler olmak üzere tüm ezilenlere düşen görev, kapitalist tahakküme karşı mücadele bayrağını açmak, safları sıklaştırmaktır. Böylesi zorlu koşullar altında DİSK'in orta direği Maden-İş ve yiğit savaşkan üyeleri tekelci sermayenin örgütü MESS'e karşı grev bayrağını şanla dalgalandırıyor."

Genel-İş 3. Nolu İzmir Şube Temsilcilerinden Yalçın Ergündoğan UDC konusuna da değinmiştir.

25 demokratik kuruluş ve sendika Genel-İş Şube yöneticilerine yapılan saldırıyı kınadı

KOCAELİ- (İSTA) Kocaeli'nde bulunan 25 demokratik kuruluş, ortak bir açıklama yaparak. DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Kocaeli Şube yöneticilerine yapılan saldırıyı kınamışlardır.

Aralarında DİSK'e bağlı sendikaların da bulunduğu 25 demokratik kuruluş Genel-İş Kocaeli Şube Başkanı Ali Eker, Sekreter Zekai Büyükada ve DİSK 5. Bölge Temsilci auayı Cengiz Ömer Altınok'a yapılan saldırı olayı ile ilgili olarak yaptıkları ortak açıklamadan, saldırıyı "maceracı sapıklar"ın düzenlediğini belirtmişler, ve özetle şunları söylemişlerdir

"Deliller ve gözlemler saldırının rastgele değil, planlı olarak hazırlanıp uygulandığını göstermektedir. Öteden beri işçi sınıfına düşmanlığını sürdüren, sürekli olarak işçi sınıfımıza ve onun örgütlerine saldırmayı amaç edinen bu maocu-goşist sapik grupçukların yapmış olduğu bu saldırı işçisınıfımıza. demokrasi ve ilerlemeden yana olan demokratik güçlere yöneltilen saldırıların bir parçasıdır."

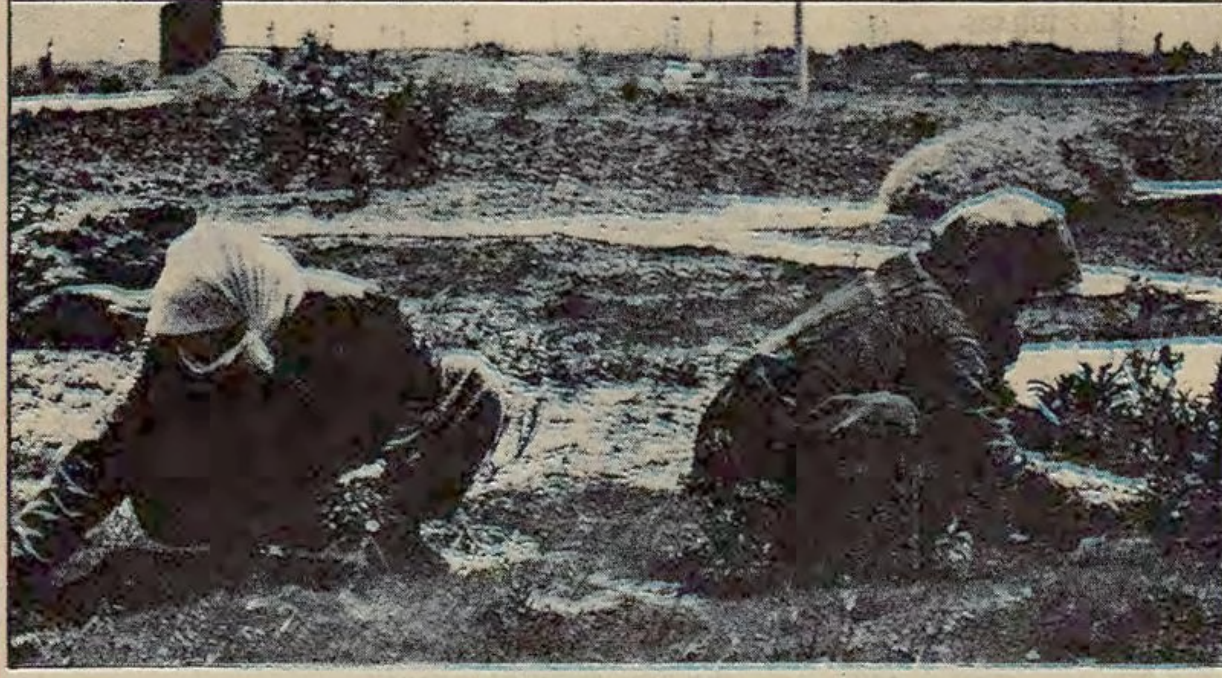
Genel-İş Sendikası Kocaeli Şube yöneticilerine yapılan saldırıyı kınayan kuruluşlar şunlardır:

Genel-İş Merkez Şube, Maden-İş 7. Bölge, Petkim-İş, ASTER-İş, Barder-İş, Basın -İş, Has-İş, Genel - İş Kocaeli- Şubeleri, Konut-İş, Yol - İş 6. No. lu Şube, TİS-İŞ, KDB, TÜS - DER, TÖB-DER Gölcük ve Gebze Şubeleri, İKD, Akademi-Der, İSD, Gültepe Kültür Derneği, Gölçük Halk Eğitim Merkezi, KYÖ-DER, TÜM-DER İhsaniye Kültür Derneği, Makine Mühendisleri Odası.

Politika'da KADIN

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Pamuk toplayanlar "Pamuk Elli" değil!..

Röportaj: Özgül ERTEN

"Gölgelikteki bebelerden biri ağlıyor. Anaların kulakları orada... Ana yalvarıyor elçiye. Ana ağlıyor, bebe ağlıyor.... İş sonunda koşuyor bebesine ses yok, başında bir kan..."

Isı 35-40 derece... Çukurova'nın kara kahverengi bereketli toprağı sıcaktan buharlaşıyor. Doğa kendi koşullarıyla alay eder gibi... İri kar tanelerini anımsatan pamuk, ısıyla daha bir aklaşıyor, kabuklarını çatlatıyor, sere serpe yayılıyor koca ovaya. Eylül ortalarında yolunuz Çukurova'dan geçerse bu görünümü ile birlikte öbek öbek insan topluluklarının iki kat çalıştığını görürsünüz. Bunlar pamuk işçileridir. Pamuk toplayan bu eller nasırlaşmıştır. Yüzleri Çukurova'nın toprağı gibi yanık, derin çizgili yaşlıdır... Çoğu kadındır pamuk işçilerinin... Kadınelinin pamuk toplamaya yatkınlığını görünce pamuk ağaları bu işte onlara kapıları açıvermişlerdir. Kazmada kadın işçi çalıştırmaya yanaşmayanlar, pamuk toplamada daha kıvrak, daha becerili bu elleri yeğlemektedirler...

Isı 40 derecenin üstünde... Öğle sıcağı... Pamuk işçileri çalışıyorlar. Uçuşan kara etekler, beyaz başörtüleri görünüyor uzaktan. Yaklaşınca aralarında minicik karaltılar da seçiliyor. Daha yaklaşıyorsunuz. Bunlar 6-7 yaşındaki çocuklar... Bu dayanılmaz sıcakta çocukların da analarının yanında çalıştığı pamuk topladığını görüyorsunuz... İlerde yere çakılı kazıklar arasında bir örtü gölge sağlıyor. Altında yatan bebelere... Mini mini bebeler... Daha çalışamayanlar uyuyor o gölgelikte...

— Saat kaçta çalışmaya başladın bacım, kaçta bitecek işin?

— Karanlıktan karanlığa çalışırız can..

— Kaç para alıyorsun bu süreye karşı?

— Kaç kilo toplarsam o kadar...

— Kilosuna ne veriyorlar?

— 60-70 kuruştu, bu yıl 100 kuruş almaya çalışıyoruz. Her şey pahalılandı. Yarısını burda yiyoruz.. Önümüz kış, başka iş de çıkmaz. Bakalım verecekler mi?

— Karanlıktan karanlığa en az 10-12 saat. Bu sürede kaç kilo toparlarsınız bacım?

— 70-80 kilo toplarsam iyidir. Çoluk çocuk çalışıyoruz. Kışa bir kaç kuruşla girmek şart, bizim oralarad kış zorlu dur can.

— Bu çocuk ancak 7 yaşında. Nasıl dayanıyor çalışmaya? Hem hava çok sıcak, hem de gün çok uzun.

— Alışsın, daha çok çalışacak, eğer alışmazsa sonra nasıl baş eder bu işlerle..

AĞLAYAN KİMİN BEBESİ, ÖLEN KİMİN BEBESİ?

«Gölgelikteki bebelerden biri ağlıyor. Anaların kulakları orada... Ağlayan kimin bebesi? Tanıyor biri, ağlayan kendi bebesidir. Davranıyor gitmeye. «Elçi» (işçileri denetlemeye verilen isim) yanında beliriyor. «İşine bak» diyor, «susar elbet». Ana Ana tedirgin, belki acıktı, belki susadı bebesi. Gitmesi gerek. Bebe ağlıyor. Ana yalvarıyor elçiye. Elçi taş, elçi acımasız, ağanın adamı... İşini bıraktırmıyor anaya. Bebe ağlıyor, ana ağlıyor, bebe ağlıyor ananın yüreği eriyor... Sonunda susuyor bebe, neden bilemiyor ana... Elçi, kazanmış, «bak işte sustu..» gibilerden bakıyor anaya.. Ana rahatlayamıyor.. İş sonunda koşuyor bebesine kucağına alıyor, ses yok, başında bir kan, bebenin vücudu ve başı cansız kayıyor elinden.. Gölgelikte, topraktan kurtulan bir sopa rüzgârla her esfer vururmuş bu minik başa, ondan ağlarmış bebecik.. Bir çığlık sarıyor Çukurova'yı.. Bebe toprağa kayıyor anasının kucağından, Çukurova bire on veren bereketli toprağına...»

Çevreye bakıyorsunuz ihtiyaç giderecek bir yer var mı diye? Yok. Kadın erkek tarlanın kıyısında gideriyorlar ihtiyaçlarını. Bu arada kızları gözleyenler çıkarmış, tarlanın kıyısında yakalamak için. Ondan tek başına gitmeye korkuyor genç kızlar. Böyle ırzına geçilenlerin sayısı bilinmiyor. Oyun içinde oyun dönmekte. Çalışıp ekmek parasını çıkartan bu insanlar acımasız olayların kurbanı da olmaktalar Güneyde. Hem de sayıları yadsınamayacak denli çokken, hem de bir araya gelince Çukurova'yı baştan başa elden geçirirlerken.

Çoluk çocuk geldik diyorsun, nerde kalıyorsunuz?

Çadır kurduk taa ilerde.

Çoğu gurbetçi pamuk işçilerinin. Çevreden geliyorlar... Urfa'dan, Diyarbakır'adn Hatay'den......

Toplanıyorlar Çukurova'da iş için, amaç, karanlıktan karanlığa kadar da olsa, 40 derece güneş altında da olsa biraz para kazanmaktır o gün doymak ve kışa biraz artırmaktır. Tümü çalışır ana baba, çoluk çocuk. Kışın doyarlar ısınırlar mı? Çoğu Türkçe konuşamaz. Arapça ve Kürtçe konuşurlar, anlaşmak için aracı gereklidir. Eğitim köylerine hiç ulaşamamıştır. İlkokul zorunludur diyen Anayasa hükmü onlara işlemez, okul yoktur öğretmen yoktur ki gitmemeleri ,okumamaları söz konusu olsun. Isı arttıkça pamuklar daha bir aklaşır, açılırlar, çalışmak ise daha güçleşir. Toprak ağalarının en büyük kuşkusu bu ayda beklenmeyen yağışlardır. Pirinç tarlalarının ağaları yağış beklerken, pamukçular için yağmur korkulu düştür. Bu korkunun ardında yenilenecek Mercedesler, kapatılacak pavyonlar, astın alınacak kadınların fiyatları ile ağa hanımlarına yasak tanımayan kürkler mücevherlerin yok oluşu yatar. Karın tokluğuna güneşin altında kavrulan beyinler, ölen bebeler, sıtma açlık sonucu el,de edilen gelir bir kaç kişinin elinde savrukça harcanacaktır.

Gece saatin 2'si... İnce bir ay gökyüzünde, yıldızlar alabildiğine parlak... Otobüsün farları öndeki aracı aydınlatıyor. Bir kamyon, yanaşınca içinde sayısız insan olduğunu farkediyorsunuz. Başlarında beyaz örtüler. kadın erkek, çocuk doluşmuşlar.. Az sonra başka bir kamyon, hayvan yüklü; biri daha: sebze, meyve sandıkları yüklü.. Sonra yine insan yüklü olanlar, eşyadan daha dolu birbirlerine sokulmuşlar. Gündüzün 40 dereceli ısısından sonra gece ayazından korunmak için birbirlerine sokulmuşlar gündüz güneşe karşı koyan beyaz başörtüler şimdi gece ayazını geçiştiriyor. Bu göç nereye... Yeni bir pamuk tarlasına mı başka ovalara mı? Hani köylü efendimizdi? Onların nasırlı elleridir, yanık çizgili derileridir bize ulaşan tarımasl ürünleri sağlayan. Ama açlık, yoksulluk, eğitimsizilk onlara. Bunun bir yazgı olmadığını artık biliyorlar.

Mektuplaşalım-Tartışalım

MEKTUP

Ortaokul öğrencisiyim. Yaşım sınıftaki arkadaşlarıma göre büyük. Geç gönderdiler beni okula. Derslerde başarı sağlamak için çok çalışıyorum. Öğrendiklerim işime yarayacak mı? Pek bilemiyorum. Sanırım babam çalışmamı istiyor. Yaz tatilinde birşeyler okumaya çalışıyorum. Ne okumalıyım? Çevremdeki arkadaşlarımın çoğu resimli roman okuyorlar. Ben de okuyorum. Sonra kendimi uyuşmuş gibi hissediyorum. Bir süre silkilip, bu uyuşukluktan kurtulamıyorum. Hem hoşuma gidiyor okuduklarım, hem de bir rahatsızlık duyuyorum. Okumak, neleri okumak konusunda kimse yardımcı olamıyor bizlere.

Sema Yalçın — İzmit

CEVAP

Okumak çok iyi bir alışkanlık Sema Yalçın arkadaş. Dediğin doğru; Yalanları aldatmacaları okumak kişiyi uyuşukluğa ve gereksiz düşlere götürüp, bir biçimde uyutur. Son derece önemli bir noktaya parmak basmışsın. Resimli romanlar, vurma kırma üzerine yazılmış öyküler, cinsel ilişkileri ele alan kitaplar hepsi bozuk toplum düzeninin genç beyinleri saptırmak için yerleştirdiği yayınlardır. Ne yazık ki bu yayınlara karşı öğrencileri, gençleri uyaracak bir eğitim yönetimimiz yok.

Bizim önerilerimiz ise şöyle olabilir. Günümüzde bazı yayınevleri daha ilkokul çağından başlayarak çocukların okuyabileceği, çok iyi öyküleri dizi olarak yayınlıyorlar. Aslında bunların fiyatları oldukça yüksek. Ama bu konuda birkaç çocuğun birleşerek satın almaları ve ortak olarak okumaları bir çözüm olabilir. Önce çocuk klasikleri diyebileceğimiz bu öyküleri hızla elden geçirmenizi öneririz. Bu bir başlangıçtır. Daha sonra Orhan Kemal, Sabahattin Ali, Aziz Nesin gibi yazarlarımızın kitaplarını rahatlıkla izleyebilirsiniz. Aslında çağlara ve akımlara göre okumayı daha ileri yaşlarda bu yolları izleyerek kendiliğinizden bulacaksınız. Özellikle birkaç arkadaşın birlikte bu yolu denemeniz, hem parasal yönden kitap almanızı kolaylaştırır, hemde karşılıklı konuşmak, tartışmak, eleştirmek olanaklarını bulmuş olabilirsiniz.

Bize yine yazın, okuduklarınızdan yararlandığınızı duymak isteriz.

REKLAMLARDA "KADIN" VE GERÇEKLERİMİZ

Genç, güzel mi güzel bir kadın, rahat, şık giysileri içinde alış veriş yapmaktadır. Sonra erkek arkadaşları ile buluşur. Bakışları, davranışları, aralarında bir ilişkinin olduğunu belli belirsiz ortaya koyar. Erkek de bir o kadar şık yakışıklıdır. Güzel kadını hayranlıkla izlemektedir. Kadın güzelliğinden, çekiciliğinden güvenli; davranışlarında rahattır. Sonra eve döner, alış veriş, sevdiği erkekle buluşma, yorulmuştur. Banyoya girer, amacı bir duş yapmaktır. Gözlemlediğimiz, salon denecek şıklıkta bir banyo, kadın banyoda, köpükler içindedir, sonra el duşunu alır, sabunu alır, ayakta, vücudunu okşarcasına, yüzünde sahte bir mutluluk, sabunlanır ve kamera onu bu görünümde seyirciye yaklaştırırken sihirli, etkileyici bir erkek sesi: «Güzelliğinizin sabunu» diye başlar ve sonunda tüm ünlü kadınlar o sabunu kullanıyor gibisinden bir cümleile bitirir reklâm spotunu.

Hemen ardından başka bir reklâm başlar. Amacı yurt dışındaki işçilere para işlemlerinde o bankayı aracı kılmaktır. İşçinin karısı ekrandadır. İşlemlerin o bankayla gerçekten iyi yürütüldüğünü ve parayı kolaylıkla alabildiklerini belirten bir mektup yazdırmaktadır kocasına. Mektup: «Ellerinden öperim çocuklarının annesi» tümcesi ile sonlanır.

Şimdi bu iki reklâmın o malı ya da bankayı tanıtmak, satışını ya da mevduatını artırmak gibi ana amaçlarını, beyin yıkayarak onu belleklere yerleştirme amaçlarını bir yana koyalım. Bu reklâmlarda iki kadın araç olarak kullanılmıştır. Ve bu kadınlar toplumdaki belli kesimlere yaklaşabilmek için ekrana çıkartılmışlardır. Birincisi, bir mal niteliği taşıyan, güzelleşen, erkeğin beğenisine seslenen, şık giyinen, masraf eden, para tüketen şık bir eşya görünümündedir ve ancak belli sınıfın kadınlarına seslenmek üzere ortaya çıkmıştır. Demek istemektedir ki; «benim kullandığım sabun sizi daha güzelleştirir erkekler sizi daha çok beğenir. Hele sizin için para kazanan ve size bunu harcamanız için verecek bir erkek varsa bu güzel koku onu daha çok etkileyecektir. Onun için siz de bu sabunu kullanın.»

Elbette bu sabun reklâmı, sabahtan akşama, ev hizmet işlerinde ya da tarlada çalışan kadınlar için hazırlanmamıştır. Bu sabun reklâmı fabrika patronunun karısını; sekreterini, sevgililerini, evin hanımını ya da modern kent yaşamını uygulayan toprak ağalarının eşlerini, sevgililerini ilgilendirmektedir.

Yıkanmak için köşedeki çeşmeden kovayla su taşıyıp, ocakta onu ısıtıp, çocuklarının kendinin ve kocasının yıkanabilmesini sağlayan ve bu yıkanma işlemi ya odanın ortasında ya da mutfağın bir kıyısında olan köy evlerinde televizyon olup ad bunu seyreden kadınlarımızın o el duşlu banyoya nasıl baktıklarını düşünebiliyor musunuz?

İkincisi, emekçi sınıfın kadınıdır. Kocaya ezik bağımlılığının yalnız kadının duruşunda değil, mektubunu bitirişinde daha da belirginleştiği görürüz. Kadın kocasının ellerinden öptüğünü söylemekte ve «çocuklarının anası» diye imza'amaktadır. En önemli işlevi, çocuk doğurmak ve kocasının yanında çocuklarının anası olmaktır. Ev işi, tarla işi çocuk doğurma ve bakımı tüm bunlar onu eziklikten kurtarmaz, kocanın istekleriyle bağımlı bir kuldur, maldır. Eğitilmemiştir insanca isteklerinin ve yaşamanın hakkı olduğunu duymamıştır. Karın tokluğuna, eli iş tuttuğundan yaşamı bitene dek çalışır. Doğaldır ki toplumuna da hiçbir katkıda bulunamaz. İşte toplumumuz kadınlarının büyük çoğunluğunu oluşturanlar. Kent ve kasaba kadınları bu tipi çok iyi tanırlar. Çünkü çoğunun ev işlerinde yardımcı olan onlardır. Küçümserler bu kadınlarımızı, sanki böyle olmak kendi suçları imiş gibi, sanki onlar bu koşullarda daha iyi olabilirmiş gibi.

İşte reklâmlar bile sınıfların kadınlarına seslenmeyi onların türünü, gerçeklerini iyice bilerek, çözümleyerek başarmaktadırlar. Özünde iki kadın arasında önemli değişiklik yoktur. Biri para ile erkeğin malı olmaktadır, öteki bunu doğal yazgısı olduğunu sanarak ve başka işlevi olduğunu bilmeyerek. Biri güzelleşmek ve genç kalmaya çabalamaktadır erkeklerin beğenisi sürsün diye öteki habire çalışmakta yüklenmektedir. İkisine de toplumun gerçek kişisi özgür-etkin kişisi olmak hakkı tanınmaz.

Ve reklâmlar, bu düzenin reklâmları, kadınlarımızı yaşamları boyunca beyin yıkama yönlemleriyle, etkiler dururlar...

PRATİK BİLGİLER

Mevsim değişiyor, havalar giderek soğuyor. Birden gelen soğuklar bizleri daha denize girerken, incecik elbiselerle dolaşırken yakaladı. Ne sobalar kuruldu nede kış hazırlıkları, temizlikleri yapıldı. Ama meteoroloji uzmanları, önümüzdeki günlerde daha sıcak günler olacağını müjdeliyorlar. Eğer havalar ısınırsa, kış hazırlıklarını tamamlayacak zaman bulabileceğiz. Hele odun kömür alamayanlar için güneşin yeniden ışıması gerçekten müjdeli haber. Bu gün sizlere kış temizliğine yardımcı bilgiler vermeye çalışalım:

● Muşamba lekeleri nasıl çıkarılır?

Muşamba ve marleylerdeki ayakkabı izleri ile diğer lekeleri çıkarmak için tiner kullanılır. Tinerin bulunmadığı zamanlarda ise sirke aynı işi yapacak güçtedir.

● Camlar nasıl temizlenir?

Camı en iyi parlatan gazete kâğıdıdır. Önce sabun ya da deterjanla sildiğiniz camı sonra kâğıtla parlatmakta büyük yarar vardır. Camlarınız fazla soğuktan donmuş ise bu tür camları tuza batırılmış nemli bezle silmek gerekir.

● Aynalar nasıl parlatılır?

1 yemek kaşığı sabun rendesi, 2 yemek kaşığı tebeşir (ezilmiş) bir bardak suda iyice karıştırılır. Bir bezle aynaya sürülür. Sonuç harikadır.

● Halıların serilme yöntemi

Halıların ömürlerini uzatacak en iyi çare serilmeleri sırasında gösterilecek özendir. Halılar serilirken altlarına bulunabilirse kalın mukavva, bulunamazsa iki üç kat gazete kâğıdı konursa hem fazla kirlenmeleri önlenmiş hem de daha uzun ömürlü olmaları sağlanmış olur. Halıların altındaki bu kâğıtların büyük temizliklerde değişmesinde yarar vardır.

Ev hizmetlerinde çalışan kadınlara SSK Yasasındaki değisiklik ne getirdi

Nuran BAYER

24 Ağustos günlü Resmi Gazetede yayımlanan ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3 üncü maddesinin A ve D fıkrasını değiştiren kanuna göre: (D) fıkrasında belirtilen, «ev hizmetlerinde çalışanlar» hakkında hüküm değiştirilmiştir.

Ev hizmetlerinde sürekli ve ücretli olarak çalışanlar, bu değişikliğe göre, 506 sayılı S.S. Kanunu kapsamına alınmışlardır. Bu yasa değişikliğinin ise, Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir tüzükle düzenleneceği, bu tüzük hazırlanıncaya kadar ise yine aynı bakanlıkça çıkartılacak bir genelgeye göre işlem göreceği belirtilmiştir.

Henüz bu genelge ve tüzük çıkartılmadığı için, nasıl bir uygulama izleneceği; kapsamının dar mı, yoksa geniş mi olacağı; ücretli ve sürekli çalışanlar denince kimlerin bu kanun kapsamı içine alınacağı açıklık kazanmamıştır.

Çıkarılacak tüzük ve yönetmeliği görmeden karar vermemek gerekirse de, işin bir genelge ve tüzükle yürütülmesi ve hazırlanacak tüzüğün bir sene için hazırlanacağının belirtilmesi bu işi sürümcede bırakmak istendiği havasını yaratmaktadır.

Öte yandan ev hizmetlerinde çalışan kadının iş saatlerini, ücretlerini, düzenleyen ve hatta statüsünü belirleyen bir yasa değişikliği de değildir bu. 1475 sayılı İş Kanununu da ev hizmetlerinde çalışan emekçi kadınlarımızı istisnalar arasında sayarak (Madde 5) bu kanun kapsamı dışında bırakmıştır. Tek yanlı olarak yalnız 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda yapılan bu değişiklik sorunu kökünden halletmemektedir.

İş Kanununun 1. Maddesinde işçi tarifi yapılırken; «Bir hizmet akdine dayanarak, herhangi bir işte ücret karşılığı çalışan kişi» deyimi kullanılmıştır. 506 Sayılı S.S. Kanununda yapılan bu son değişikikte işe kapsama alınan ev hizmetlerinde çalışan kadınlar ücretli ve sürekli olanlardır. Öyleyse bir ücret karşılığı, bir hizmet akdi ile çalışıyorlar demektir. O halde 1475 sayılı İş Kanunu kapsamına da alınmalıdırlar. Bu kanun kapsamına alınmamakla birçok haklardan mahrum kalmaktadırlar. Kıdem tazminatı, sözleşme, çalışma saatlerinin saptanması... gibi.

Bütün bu eksiklikleri ve sakıncalarına rağmen bu yasa değişikliği bile demokratik güçlerin, emek güçlerinin vermiş oldukları mücadelenin bir sonucudur. Ancak ev hizmetlerinde çalışan emekçi kadınların örgütlenmesi ve İş Kanunu kapsamına alınmaları için mücadele bundan sonra da sürmelidir.

ABD'DE KADINLAR VE KÖPEKLER

Ünlü Time Dergisinin 19 Eylül 1977 asyısında ilginç bir haber vardı. Olay Hürriyet Heykeli ile ünlü, özgürlük ülkesi olmakla övünen ABD'de geçiyor. Dünyada insan hakları havârisi kesilmeye çalışan ABD'nin Wisconsin eyaletinin Madison şehrinde bir mahkeme salonu. Yılda 36.000 Dolar maaşla yalnızca insanın insanı sömürme hakkını korumak ve savunmak üzere yargıç koltuğuna oturmuş 52 yaşında bir yargıç Arcihe Simonson, kararı okuyor: «Kadınlar ister kızsın, ister kızmasın, gerçek ortadadır; onlar birer sexs aracıdır. Dolayısıyla tahrik edici giysiler ve tavırlar içindeki bir kadına karşı sağlıklı bir erkeğin doğal davranışında bulunan sanığın beraatına karar verilmiştir.»

Evet aynen böyle söylüyordu yargıç Simonson, 15 yaşındaki kız arkadaşına tecavüz eden, 16 yaşındaki delikanlıya beraat kararı verirken.

AMA YA AMERİKAN KÖPEKLERİ!..

Köpekler ABD'de toplum yaşamında önemli bir yer tutar. Özellikle birer tüketici olarak ABD ekonomisinde önemli yerleri vardır. Köpeklerin vücut güzelliğinin sağlanması bile çok önemli bir sorun olabilir. Ucunda büyük firmalara «kâr» varsa hele. İşte milyonlarca insanın yetersiz beslenme içinde gettolarda yaşadığı ABD'de köpeklerin fazla kilo almalarını önlemek üzere bulunmuş müthiş bir «köpek maması» reklâmı.